

ת"פ 17986/01/18 - מדינת ישראל, מע"מ תל-אביב נגד פינון מזרחי, רבידים חברה לבנין (2009) בע"מ, מ.ב. חברה לבנין והנדסה בע"מ, שלושתם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17986-01-18 מדינת ישראל נ' מזרחי ואח'
לפני כבוד השופט שאול אבינור

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל פינקלשטיין
מע"מ תל-אביב

המאשימה

נגד

1. פינון מזרחי
 2. רבידים חברה לבנין (2009) בע"מ
 3. מ.ב. חברה לבנין והנדסה בע"מ
- שלושתם ע"י ב"כ עו"ד גבי שחר

הנאשמים

הכרעת דין

א. רקע כללי ותמצית כתב האישום:

1. נאשמות 2 ו-3 הן חברות פרטיות מוגבלות במניות, אשר נרשמו כעוסק מורשה בענף הבנייה לעניין הוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ). בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום - בין חודש ינואר 2012 לבין חודש דצמבר 2013 לגבי נאשמת 2, ובין חודש מאי 2013 לבין חודש אפריל 2014 לגבי נאשמת 3 - היה נאשם 1 (להלן - הנאשם) המנהל הפעיל של הנאשמות.
2. הנאשמים הואשמו לפני, בכתב האישום, בעבירות לפי הוראות חוק מע"מ. זאת, בשני אישומים שתמציתם כלהלן:

אישום ראשון (נגד הנאשם ונאשמת 2) -

העובדות הנטענות:

- בין חודש ינואר 2012 לבין חודש דצמבר 2013 קיבלו נאשמים 1 ו-2 לידיהם **חשבוניות מס** על שם 8 חברות שונות, בגין עסקאות בסך **כולל של 6,698,070 ₪**. זאת מבלי שביצעו או התכוונו לבצע את העסקאות מושא החשבוניות והכל כמפורט בנספח א' לכתב האישום (להלן - החשבוניות הפיקטיביות).

עמוד 1

פירוט החשבוניות הפיקטיביות (הנטענות) הוא, בתמצית שבתמצית, כלהלן:

- עשר חשבוניות מס על שם חברת "אורות הזריחה בע"מ" (להלן - אורות הזריחה), בסך כולל של 1,265,000 ₪, אשר מס התשומות הגלום בהן הוא בסך של 202,400 ₪.
- חשבונית מס על שם חברת "גל רון ניקיין ואחזקה בע"מ", בסך 410,720 ₪ (להלן - גל רון), אשר מס התשומות הגלום בה הוא בסך של 69,822 ₪.
- שלוש חשבוניות מס על שם חברת "ה. באז בניה בע"מ" (להלן - באז), בסך כולל של 693,540 ₪, אשר מס התשומות הגלום בהן הוא בסך של 117,902 ₪.
- שלוש חשבוניות מס על שם העוסק "חיים סולומון" (להלן - סולומון), בסך כולל של 445,570 ₪, אשר מס התשומות הגלום בהן הוא בסך של 80,202 ₪.
- 14 חשבוניות מס על שם העוסק "י.פ. בנייה ופיתוח" (להלן - י.פ.), בסך כולל של 1,590,460 ₪, אשר מס התשומות הגלום בהן הוא בסך של 260,240 ₪.
- חשבונית מס על שם חברת "לרגו עבודות עפר בע"מ" (להלן - לרגו), בסך של 144,340 ₪, אשר מס התשומות הגלום בה הוא בסך של 25,981 ₪.
- 13 חשבוניות מס על שם חברת "מ. מוסא חב' לעבודות פיתוח בניה ומסחר בע"מ" (להלן - מוסא), בסך כולל של 1,505,600 ₪, אשר מס התשומות הגלום בהן הוא בסך של 251,620 ₪.
- שתי חשבוניות מס על שם חברת "קרליטוס (2005) בע"מ" (להלן - קרליטוס), בסך כולל של 642,840 ₪, אשר מס התשומות הגלום בהן הוא בסך של 109,282 ₪.
- בתקופה הרלוואנטית רשמו נאשמים 1 ו-2 את החשבוניות הפיקטיביות בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 2, וניכו את מס התשומות הכלול בהן בדוחות התקופתיים אותם הגישו בשם נאשמת 2 למנהל מע"מ, בסך כולל של 1,117,049 ₪; והכל במטרה להתחמק מתשלום מס, בנסיבות מחמירות הנובעות מהיקף ההשתמטות. בנוסף, נאשמים 1 ו-2 לא ניהלו פנקסי חשבוניות או רשומות אחרות שהיה עליהם לנהל.

הוראות החיקוק:

- ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס, בנסיבות מחמירות - 47 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ (במספר העבירות שנקב בכתב האישום נפלה טעות סופר, אך בעובדות ובנספח א' מתוארות 47 חשבוניות, שעל קבלתן על ידי נאשמים 1 ו-2 אין מחלוקת).
- אי ניהול פנקסי חשבוניות או רשומות אחרות שהיה עליהם לנהל - עבירה לפי הוראות סעיף 117(א)(7) לחוק מע"מ.

אישום שני (נגד הנאשם ונאשמת 3) -

העובדות הנטענות:

- בין חודש יוני 2013 לבין חודש אוקטובר 2013 קיבלו נאשמים 1 ו-3 לידיהם 4 חשבוניות מס על שם שתי חברות שונות בסך כולל של 725,060 ₪ (כמפורט בנספח ב' לכתב האישום). זאת, מבלי שביצעו

או התכוונו לבצע את העסקאות מושא החשבוניות, והכל כנטען בתמצית כלהלן:

שלוש חשבוניות מס על שם חברת באז, בסך כולל של 560,760 ₪, אשר מס התשומות הגלום בהן הוא בסך של 100,936 ₪.

חשבונית מס על שם העוסק י.פ., בסך של 164,300 ₪, אשר מס התשומות הגלום בה הוא בסך של 29,574 ₪.

נאשמים 1 ו-3 רשמו את החשבוניות הפיקטיביות בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 3, וניכו את מס התשומות הכלול בהן בדוחות התקופתיים אותם הגישו בשם נאשמת 3 למנהל מע"מ, בסך כולל של 130,510 ₪; והכל במטרה להתחמק מתשלום מס, בנסיבות מחמירות הנובעות מהיקף ההשתמטות.

הוראות החיקוק:

ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס, בנסיבות מחמירות - 4 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ.

הכנה או ניהול או הרשאה לאחר להכין או לנהל פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס - עבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ.

ב. השתלשלות ההליכים וגדר המחלוקת בין הצדדים:

3. ההליכים המקדמיים התנהלו לפני מותב קודם, אך הצדדים לא הגיעו להסכמות כלשהן: ב"כ הנאשמים הודיע כי הנאשמים כופרים כפירה כללית בכתב האישום והתיק הועבר לשמיעת הראיות לפניי. עם זאת, מתוך התשובה המפורטת לאישומים, שהוגשה בכתב מאוחר יותר (ר' במסגרת בקשה מס' 1), כמו גם מהדברים שנאמרו בדיון הראשוני שנערך לפניי (בפרוטוקול, עמ' 5), הסתבר כי גדר המחלוקת אותו הציבה ההגנה הוא מצומצם וממוקד. ההגנה הודתה בכל עובדות המסגרת הנטענות בכתב האישום - דהיינו: היות הנאשם מנהל הנאשמות, כנטען, וכן קבלת החשבוניות מושא כתב האישום וניכוי מס התשומות בגין - תוך מיקוד הגנת הנאשמים בטענה כי מדובר בחשבוניות אמת, שהתקבלו ונוכו כדיון.

4. יוטעם, כי הגם שכיום אין מחלוקת כי הנאשם אמנם היה המנהל הפעיל של הנאשמות בתקופה הרלוואנטית, מדובר בחברות שנרשמו על שמם של אחרים. בהמשך נתייחס להיבט זה ביתר פירוט, ובשלב זה רק נציין כי נאשמת 2 נרשמה על שמו של מר עזרא שמאי, שהעיד לפניי, ואילו נאשמת 3 נרשמה על שמו של מר חיים משה, מנהל החשבונות שעבד עם הנאשמים. לא למותר לציין כבר עתה, כי במשרדו-ביתו של מר משה נערך חיפוש ונתפסו חומרים חשבונאיים (חלקיים) של החברות-הנאשמות והוא אף צוין ברשימת עדי התביעה. ואולם, כך למרבה הצער, מר משה הלך לבית עולמו עובר לתחילת שמיעת הראיות. בנסיבות אלה - ונוכח הכללים המחייבים בסוגיית אמרות נפטר - קיבלתי את טענת ההגנה לפיה אין אפשרות משפטית להגשת אמרותיו כראייה בהליך שלפניי (ר' בפרוטוקול, עמ' 35 שורה 17 ואילך).

5. בתשובה המפורטת לאישומים, שהוגשה כאמור בכתב, הרחיב ב"כ הנאשמים ביחס לטענת ההגנה

אודות אמיתות החשבוניות, כלהלן:

הנאשמים קיבלו לידם חשבוניות מס שנחזו להיות חשבוניות אמיתיות וכנגד תשלום בפועל של מלוא הסכומים הנקובים בחשבוניות ובגין ביצוע עבודות ממשיות שבוצעו על ידי האנשים שנחזו להיות האנשים המוסמכים להוציא את החשבוניות כאמור ולאחר בדיקה ממשית ומקובלת שביצע נאשם 1 בדבר כשרותם של אותם אנשים להתקשר בעסקאות שהוסכמו וביצוע מלוא העבודות ו/או הספקת השירותים (ר' בסעיף 3 לתשובה בכתב).

הנאשם מאשר את הפרטים המופיעים בנספח א' לאישום הראשון (כאמור, פירוט החשבוניות - ש.א.) וטוען כי מדובר בתשלומי אמת... ולפיכך כי מדובר בניכוי כדין של מס תשומות (ר' בסעיף 11 לתשובה בכתב)^[1].

6. התשובה האמורה ניתנה בהתייחס לאישום הראשון, אך תשובה זוהי ניתנה גם בהתייחס לאישום השני (ר' בסעיף 16 לתשובה בכתב. ר' גם בסעיף 3 לסיכומי ההגנה). יוטעם, כי צמצום מחלוקת זה התבקש-ממש נוכח התשתית הראייתית-חשבונית שנאספה בחקירה, הכוללת גם את כל החשבוניות מושא כתב האישום (כנספחים להודעות הנאשם, ת/2 ות/3), כך שהיבטי הוצאת החשבוניות וניכוי ממילא לא יכלו להיות שנויים במחלוקת. על רקע זה הסכימה ההגנה להגשת כלל החומרים החשבוניים שנתפסו על ידי החוקרים, וכן להגשת הודעות עדי התביעה חלף חקירתם הראשית, כמובן בכפוף לחקירתם הנגדית (ר' בפרוטוקול, עמ' 5-6).

7. טענת ההגנה היא אפוא שהחשבוניות מושא כתב האישום הן חשבוניות-אמת, שהוצאו על רקע ההתנהלות המקובלת בענף הבנייה ובהתאם לה; ולכל הפחות שהמאשימה לא הוכיחה את ההיפך. בהתאם, הכרעת הדין תתמקד בדיון בטענה זו ובראיות ובעדויות הרלוואנטיות להכרעה בה.

ג. הראיות הנוגעות לחשבוניות מושא כתב האישום:

8. נעבור אפוא מיד לדיון ממוקד בחשבוניות מושא כתב האישום, שהוצאו על ידי שמונה חברות/עסקים שונים (להלן לשם קיצור - שמונה החברות), תוך בחינה הן של ראיות המאשימה והן של ראיות ההגנה. כיוון שמדובר כאמור בשמונה חברות, נבחן את החשבוניות של כל אחת מהחברות בנפרד. עם זאת, ההתייחסות לשני האישומים תיעשה יחדיו, שכן שתי החברות שהוציאו את החשבוניות מושא האישום השני נכללות בשמונה החברות שהוציאו את החשבוניות מושא האישום הראשון.

(1) חשבוניות אורות הזריחה (האישום הראשון):

9. כאמור, אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-2 קיבלו לידיהם עשר חשבוניות של אורות הזריחה, בסך כולל של 1,265,000 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 202,400 ₪. על אף הסכום הגבוה של החשבוניות, הפירוט המופיע בהן הוא דל ביותר, באופן שאינו מאפשר להבין בעבור מה שולמו התשלומים מושא החשבוניות, כיצד חושבו, היכן במדויק בוצעו העבודות הנטענות, ומה היתה שיטת התשלום.

10. כך, למשל, בחשבונית מס' 0826, הנושאת תאריך 15.03.12 ומופנית לנאשמת 2, ישנן שתי שורות חיוב: בראשונה נרשם "עבור ביצוע עבודות שלד ברח' יצחקי פ"ת", סכום של 55,000 ₪, ובשנייה נרשם "עבור ביצוע עבודות שלד ברח' קאפח ח[ו]לון", סכום של 45,000 ₪. בתחתית החשבונית

צוין כי הסכום הכולל הוא בסך של 100,000 ₪, ובצירוף מע"מ בסך של 116,000 ₪. חשבונית מס' 0832, הנושאת את התאריך 30.03.12 (כשבעיים לאחר מכן), היא בעלת תוכן כמעט-זהה. בשורת החיוב הראשונה נרשם "**עבור ביצוע עב[ו]דות שלד ברח' יצחקי פ"ת**" סכום של 60,000 ₪, ובשנייה נרשם "**עבור ביצוע עבודות שלד ברח' קאפח חולון**", בעבור סכום של 50,000 ₪. בתחתית החשבונית מצוין כי הסכום הכולל הוא בסך של 110,000 ₪, ובצירוף מע"מ בסך של 127,600 ₪.

11. בחלק מהחשבוניות הפירוט דל אף יותר מהנ"ל. כך, בחשבונית מס' 1241, הנושאת תאריך 26.05.12 ומופנית לנאשמת 2, ישנן שלוש שורות חיוב, כלהלן: בראשונה נרשם, "**עבור עבודות טייח במעלות**" סכום של 73,000 ₪; בשנייה, "**עבור עבודות טייח רח' קפח ע"ח**" סכום של 50,000 ₪; ובשלישית, "**עבור עבודות ביגום באתרים שונים**" סכום של 9,000 ₪ (הסכום הכולל של החשבונית, כולל מע"מ, הוא 153,120 ₪). באופן דומה, בחשבונית מס' 0992 הנושאת תאריך 30.04.12 ומופנית לנאשמת 2, נרשם "**עבור הרכבת פיגום באתרים שונים**", סכום של 25,000 ₪.

12. עובר לתקופה הרלוואנטית לענייננו, הבעלים והמנהל הרשום של חברת אורות הזריחה היה מר עזרא רג'ואן (ר' פרטי המרשם, במסגרת ת/1). בהודעתו הראשונה שנגבתה ברשות המיסים מסר מר רג'ואן כי הוא אינו עובד בכל עבודה מזה כחמש שנים (ת/14, שורה 2) והבהיר שחברת אורות הזריחה נרשמה על שמו שלא על דעתו, כלהלן: "**פניתי דרך חבר לעו"ד שי שלמה בירושלים כדי שיטפל בתיקי הוצאה לפועל שלי וחתמתי לו על איזה מסמך, לאחר כמה זמן קיבלתי מכתב מרשם החברות כי חברת אורות הזריחה הינה על שמי ורשם אותה עו"ד שי שלמה ואז שי אמר לי כי שמואל יעקב פנה אליו לפתיחת החברה, ואז פניתי לשמואל יעקב ושאלתי למה פתח על שמי ושמואל יעקב הציע לי לקבל שכר תמורת כך. כאשר שנינו ידענו כי אני לא מתכוון לעבוד בה... אני אף פעם לא חתמתי על חשבוניות של אורות הזריחה, לא הוצאתי לאף אחד חשבוניות של אורות הזריחה, לא ביצעתי כל עבודה**" (ת/14, שורה 5 ואילך).

13. במהלך החקירה הוצגו לפני מר רג'ואן העתקי החשבוניות, שהוצאו על ידי אורות הזריחה לנאשמת 2, והוא חזר וטען שאין לו כל קשר לכך; וכדבריו: "**אני רואה חשבוניות אלו ואלו חשבוניות מזויפות, זה לא כתב ידי ולא חתימתי ואני לא ביצעתי כל עבודה או שירות בגינן... אני לא מכיר את חברת רבידים** (נאשמת 2 - ש.א.) **ולא את האדם פיגון מזרחי ואני לא ביצעתי להם כל עבודה ולא נתתי כל שירות**" (ת/15, שורה 2 ואילך). יש להעיר, כי הוצג למר רג'ואן פלט שע"מ, שלפיו על שמו רשומות עשר חברות פעילות (כולל חברת אורות הזריחה), ולכך הוא הגיב: "**אני לא פתחתי אף חברה מרשימה זו, הכל מזויף, משתמשים בצילום תעודת זהות שלי ופותחים חברות על שמי ללא ידיעתי**" (ת/14, שורה 46 ואילך. הפלט צורף להודעה וכן הוגש כמוצג ההגנה נ/6).

14. בחקירתו הנגדית בבית המשפט עמד מר רג'ואן על הגרסה שמסר בהודעותיו האמורות. ב"כ הנאשמים חזר והטיח במר רג'ואן כי הוא שימש ביודעין כאיש קש ("קוף" בעגה), תמורת תשלום, ואפשר את פתיחת החברות על שמו - אך הלה הכחיש זאת נמרצות ("**אתה טועה, ואתה מעליל עליי עלילות**", בפרוטוקול, עמ' 46 שורה 11 ואילך).

15. ב"כ הנאשמים הציג למר רג'ואן העתק של מסמך הנחזה להיראות כפרוטוקול אסיפת בעלי המניות של אורות הזריחה, שבו מופיעה חתימתו על החלטה למנות את פלוני, מר ואל אל צאנע כמנהל החברה, והכל לפני עורך-דין בשם סלאבה עונג (נ/7). יוטעם, כי חתימתו-לכאורה של מר רג'ואן הוצגה

לפניו ללא תוכן המסמך, והוא אישר כי מדובר בחתימתו (בפרוטוקול, עמ' 46 שורה 32, וההערה בעמ' הבא). ואולם, כשהוצג למר רג'ואן המסמך עצמו הוא הבהיר שלא חתם עליו וכלל אינו מכיר את עורך הדין המדובר (ר' בפרוטוקול, עמ' 47 שורה 20. לא למותר להעיר כאן, כי במרשם לא מופיע כל מינוי של מר אל צאנע באורות הזריחה - ר' בהעתק המרשם ת/1). עוד יש לציין, כי לשאלת הסניגור הבהיר מר רג'ואן שהוא מתפרנס ומתקיים מקצבאות ביטוח לאומי, בגין נכות והבטחת הכנסה (בפרוטוקול, עמ' 47 שורה 30 ואילך).

16. אשר לגרסת הנאשם - הוגשו לפני שתי הודעותיו, שנגבו על ידי החוקר אפי עזר בהפרש של כחודש ימים (ההודעות לא הוגשו בסדר כרונולוגי: ההודעה הראשונה, מיום 27.05.14, סומנה ת/3, וההודעה השנייה, מיום 23.06.14, סומנה ת/2). בהודעה הראשונה טען הנאשם כי אינו זוכר ממי קיבל את חשבוניות אורות הזריחה; וכדבריו: **"אני לא זוכר ממי קיבלתי אותן, אני שילמתי בשיקים, כי בתקופה הזאת לא היתה בעיה בחשבון הבנק"** (ת/3, שורה 167 ואילך).

17. להבדיל, בהודעתו השנייה מסר הנאשם גרסה מפורטת, כאשר לדבריו: **"קיבלתי את זה מבעל החברה, אם אני לא טועה זה היה אמיר מסעוד או שותף שלו, יש הסכמים מסודרים ואני אביא לך אותם, הקשר נוצר עם מסעוד במשרד של קבלן בניין לא זוכר מי זה היה ומסעוד אמר שהוא יכול לבצע עב[ו]דות וגם לספק עובדים, וגם נאסר היה איתו, נאסר ואמיר נתתי לך טלפונים שלהם..."** (ת/2, שורה 64 ואילך). הגם שטען כי יעביר את ההסכמים שנערכו לגבי ההתחשבות שביסוד החשבוניות, הוסיף הנאשם ואמר: **"הניירת הנלוות של החישובים לא נשמרת לאחר מסירת החשבונית"** (ת/2, שורה 74).

18. החוקר הטיח בנאשם כי מר רג'ואן, הבעלים הרשום של אורות הזריחה בתקופה הרלוואנטית, טען שהחשבוניות מזויפות. לכך השיב הנאשם: **"החשבוניות לא מזויפות, אני בדקתי את כל האישורים בהתאם ליכולת שלי לפי קריטריונים של הרשויות וכאשר ראיתי שהכל בסדר עבדתי עם החברה, עשיתי זיהוי לגבי בעל החברה ואמציא את כל המסמכים"** (ת/2, שורה 76 ואילך).

19. בעדותו בבית המשפט לא הוסיף הנאשם פרטים ממשיים בהקשר זה, הגם שטען כי שמו של ואל אל צאנע **"מוכר לי"** (בפרוטוקול, עמ' 101 שורה 1, ר' גם השאלה בעמ' 100). ב"כ המאשימה הטיח בנאשם כי מי שנרשם כבעלי אורות הזריחה היה דווקא מר רג'ואן, אך הנאשם השיב שאינו מכיר אותו וטען כי **"הוא העביר את החברה או לאמיר או לסעיד ערפאת, זה היה לי במסמכים"** (שם, עמ' 102 שורה 9). כשנשאל היכן מצויים המסמכים הוסיף הנאשם: **"צריך לבדוק אצלי במערכת"** (שם, שורה 21).

(2) חשבונית גל רון (האישום הראשון):

20. אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-2 קיבלו לידיהם את חשבונית גל רון, בסך של 410,720 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 69,822 ₪. מדובר בחשבונית מס' 0324, הנושאת תאריך 31.01.13 ומופנית לנאשמת 2. בדומה לחשבוניות אורות הזריחה, ועל אף סכומה הכולל הגבוה של החשבונית - המתקרב לחצי מיליון ₪ - הפירוט המופיע בה הוא דל וחסר. על פי הכתוב בחשבונית, היא הוצאה **"עבור אספקת עובדים באתרים שונים, 1208 ימי עבודה X 340 ₪ ליום"**, ללא כיתוב נוסף.

21. חברת גל רון הוקמה על ידי מר ג'מאל מסעוד, ששימש בכל הזמנים כבעלים וכמנהל החברה,

למעט בתקופה של מספר חודשים - הכוללת את מועד הוצאת החשבונית האמורה - בה נרשם פלוני, מר ששון חבושה, כמנהלה (ר' פרטי המרשם, במסגרת ת/1, וכן במסמכי רשם החברות ת/38, נ/1 ונ/2).

22. בהודעתו הראשונה, שנגבתה באזהרה, הסביר מר מסעוד כי חברת גל רון היתה חברת ניקיון שהקים וניהל, אך בסופו של דבר נאלץ לסגור ולפתוח חברה חדשה משום שנפל קורבן להונאה; וכדבריו: **"בגלל שהיה בלגן וזייפו עליי מסמכים ברשם החברות והוציאו עליי חשבוניות מזויפות"**, וזאת לאחר ש"ששון חבושה ניסה בעצם להשתלט על החברה שלי באמצעות מסמכים מזויפים וגם התלוננתי על זה במשטרה" (ת/7, שורה 4 ואילך, שורה 36 ואילך).

23. מר מסעוד הבהיר כי דובר בחשבוניות מזויפות שהוצאו למספר חברות שונות, ועקב כך הוא נחקר בתחנות מע"מ ברחבי הארץ. כמו כן הציג מר מסעוד לחוקר מסמכים רבים, ובהם פנייה באמצעות עו"ד מטעמו לרשם החברות, על מנת לבטל את הרישום הכוזב של מר חבושה כמנהל החברה, וכן הציג דוגמת חשבונית של גל רון השונה לחלוטין בעיצובה מהחשבונית הנ"ל מושא כתב האישום. מר מסעוד הדגיש: **"אני לא סיפקתי פועלים. אני בכלל מתעסק עם ניקיון"** (ת/7, שורה 32 ואילך. ר' גם ת/8, שורה 16 ואילך).

24. בחקירתו הנגדית בבית המשפט עמד מר מסעוד על גרסתו והסביר כי דבר רישומו של מר חבושה כמנהל נודע לו בעקבות פנייה מרואה החשבון שלו, שבעקבותיה הוא הגיש את התלונה במשטרה (בפרוטוקול, עמ' 32 שורה 10 ואילך). מר מסעוד הכחיש קטגורית כל היכרות עם מר חבושה, על אף שאלות חוזרות ושונות של הסניגור בהקשר זה, והוסיף כי חייו נהרסו בעקבות הפרשה, לרבות בזוז הזמן בחקירות וחששותיו מפני מי שהשתלט על החברה שלו (שם, עמ' 33 שורה 8 ואילך).

25. אשר לגרסת הנאשם - כאשר נשאל ממי קיבל את חשבונית גל רון, השיב: **"אני לא זוכר ממי קיבלתי, אני אבדוק בהסכם ואביא לך אותו"** (ת/2, שורה 83 ואילך). החוקר הטיח בנאשם שמר מסעוד, הבעלים של גל רון, טען שהחשבונית מזויפת, ולכך השיב הלה: **"החשבונית לא מזויפת אני בדקתי את כל האישורים ועשיתי זיהוי לגבי בעל החברה ואמציא את כל המסמכים"** (ת/2, שורה 86 ואילך). יוטעם, כי בהתייחסותו לחשבונית לא הזכיר הנאשם כלל את מר ששון חבושה.

26. על אף גרסתו האמורה, בה טען להיעדר זיכרון, בעדותו הראשית בבית המשפט סיפר הנאשם: **"חברת גל רון, אם אני לא טועה, עבדתי איתה פרק זמן קצר, ע[ב]דתי מול סעיד. יש חברות שהיו לי עבודות אתן לאורך זמן, סעיד ערפאת"** (בפרוטוקול, עמ' 89 שורה 7 ואילך). בחקירתו הנגדית ציין הנאשם כי קיבל את חשבונית גל רון **"או מערפאת או מאמיר מסעוד"** (שם, עמ' 109 שורה 17), אך בהמשך שינה את טעמו וטען כי קיבל את החשבונית דווקא ממר ג'מאל מסעוד - כזכור, הבעלים האמיתי של גל רון - ואף הוסיף: **"אני אמרתי כל הזמן מסעוד"** (שם, שורה 32).

27. עוד ראוי לציין כאן, כי הנאשם הזמין כעד הגנה את מר סעיד ערפאת, שאותו הזכיר כגורם מולו עבד מטעם חברת גל רון (לפחות בחלק מגרסתו). ואולם, מר ערפאת הכחיש כי ניהל את חברת גל רון או עבד מטעמה, ובאופן ספציפי הכחיש כל קשר לחשבונית גל רון מושא כתב האישום, לרבות לאספקת השירותים (היינו עובדים) הנקובה בה (בפרוטוקול, עמ' 129 שורה 23 ואילך. ר' גם ההתייחסות הכללית לעדותו החל בפסקה 100 שלהלן).

(3) חשבוניות באז (האישום הראשון והאישום השני):

28. אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-2 קיבלו לידיהם את שלוש חשבוניות באז מושא האישום הראשון, בסך כולל של ₪ 693,540 בתוספת מע"מ בסך של ₪ 117,902. כמו כן אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-3 קיבלו לידיהם את שלוש חשבוניות באז מושא האישום השני, בסך כולל של ₪ 560,760 בתוספת מע"מ בסך של ₪ 100,936.

29. אף כאן הפירוט המופיע בחשבוניות הוא דל ביותר. כך, בחשבונית מס' 0551, הנושאת תאריך 05.03.13 ומופנית לנאשמת 2, מופיעים פרטים כלליים בלבד, חרף הסכומים הגבוהים הנקובים בצידיה. בשורת החיוב הראשונה נרשם, "**עבור עב' בנייה אתר קדמן 6 חולון כולל הספקת עובדים לעבודות כלליות בבנין ע"ח**" סכום של ₪ 125,000; בשנייה נרשם, "**עבור עבודות צבע בקריית רבין**" סכום של ₪ 45,000; ובשלישית נרשם, "**עבור השלמות בנין באתר אבן ספיר חולון כולל טיח, ניקיון, תיקונים וכו'**" סכום של ₪ 42,000. הסכום הכולל של החשבונית, כולל מע"מ, עומד על ₪ 248,040.

30. כדוגמא נוספת ניתן להביא את חשבונית מס' 0555, הנושאת תאריך 31.03.13 ומופנית לנאשמת 2, אשר מתייחסת לאספקת עובדים "**לאתרים שונים**" בסכום כולל (כולל מע"מ) של ₪ 301,907. והוא הדין בחשבוניות באז מושא האישום השני. כך, חשבונית מס' 0604, הנושאת תאריך 30.06.13 ומופנית לנאשמת 3, מתייחסת באופן דומה לביצוע עבודות "**באתרים שונים**", וזאת בסכום כולל (כולל מע"מ) של ₪ 270,810.

31. חברת באז הוקמה על ידי מר באז הזימה, אשר שימש בכל הזמנים כבעליה וכמנהלה, למעט תקופה מסוימת בה נרשם פלוני, מר **חאתם תמים** כמנהל וכבעלים (ר' פרטי המרשם, במסגרת ת/1, וכן ונ/4 ונ/5). בהודעות שנגבו ממר הזימה הוא מסר את גרסתו בדבר ניסיון השתלטות על החברה, בין השאר תוך הפנייה למכתב מפורט שכתב עו"ד מטעמו לרשם החברות (ת/10, שורה 37 ואילך).

32. מר הזימה חזר וטען כי כל החשבוניות שהוצגו לו - אשר הוצאו למספר חברות - הן מזויפות ואף אינן זהות מבחינת העיצוב והפורמט לחשבוניות בהן הוא עושה שימוש (ר' למשל ת/11, דף 2 שורה 25 ואילך). עוד ציין, כי "**אני לא מכיר אדם בשם חאתם, אבל אדם בשם חאתם גנב לי את החברה**" והוסיף כי פנה לבית המשפט בעניין זה וקיבל הצהרה שלפיה מדובר בחברה שלו (ת/12, שורה 15 ואילך). אשר לנאשמים דנא וחשבוניות באז מושא כתב האישום - מר הזימה הבהיר כי אין לו כל קשר או היכרות עם שלושת הנאשמים וכי החשבוניות מושא כתב האישום שהוצגו לו לא הוצאו על ידו והן מזויפות.

33. בחקירתו הנגדית בבית המשפט עמד מר הזימה על גרסתו האמורה. ב"כ הנאשמים חזר ושאל את מר הזימה בנוגע לפעולות שנקט לאחר שנתגלה לו דבר הזיוף והלה הסביר, בין השאר, כי לא פנה בתלונה למשטרה אלא פתח בהליך אזרחי (בפרוטוקול, עמ' 44 שורה 16 ואילך). עוד ציין כי התלבט בשאלה האם להגיש תביעה נגד רשם החברות, משום שאפשר את העברת החברה "**על סמך זיופים**" (שם, שורה 9).

34. בהודעתו הראשונה של הנאשם הוצגו לו חלק מחשבוניות באז, והנאשם אמר: "**אני קיבלתי אותם מאדם בשם חאתם**", תוך מסירת מספר טלפון נייד בלבד (ת/3, שורה 126). לעניין נסיבות ההתקשרות עם חאתם הוסיף הנאשם ואמר: "**היו עובדים שעמדו ברחוב על יד המשרד שלי והם אמרו כי יש**

להם בעל בית מסודר ואז נפגשתי עם חאתם והוא ביצע לי עבודות, אני אחפש הסכם איתו ויש לי ת.ז. שלו מצולם... שילמתי לו במזומן" (ת/3, שורה 126 ואילך. בהודעה השנייה מסר הנאשם, "שילמתי לחאתם בשיקים ובמזומן, הרוב בשיקים", וטען שההתחשבות בעניין חישוב זמני העבודות וכדומה אינה נשמרת (ת/2, שורה 59 ואילך).

35. יוטעם, כי החוקר ניסה ליצור קשר עם חאתם באמצעות מספר הטלפון שמסר הנאשם, אך ללא הצלחה (ר' המזכר ת/43), ובתשובה לצו שהוצא נמסר מחברת התקשורת כי מדובר בטלפון ללא רישום פרטי המנוי (ר' ת/40). עם זאת, בסופו של דבר אותר חאתם ונחקר - ואף נכלל ברשימת עדי התביעה שבכתב האישום - אך לא העיד לפניי לאחר שגם ניסיונות ההגנה לאתרו לא צלחו (בפרוטוקול, עמ' 130 שורה 21 ואילך).

36. בעדותו הראשית בבית המשפט טען הנאשם כי "אותו חאתם היה מייצג [של] החברה (באז - ש.א.), בדקתי את כל מה שצריך לבדוק מבחינת האישורים, כפי שצינתי מקודם. בדקתי שהכל היה לפי ההנחיות של הרשויות" (בפרוטוקול, עמ' 87 שורה 9 ואילך). לדבריו, הוא נהג ליצור קשר עם חאתם בטלפון, שהיה בידיו "בזמן שהוא עבד באופן אותנטי" (שם, שורה 15), אך בחקירתו הנגדית ציין שכיום אינו יכול לאתר את חאתם (שם, עמ' 111 שורה 27). ב"כ המאשימה שאל את הנאשם כיצד ניתן לבדוק שהסכומים מושא החשבוניות אמנם שולמו, בהיעדר קבלות, והלה השיב: "על נושא הקבלות אמרתי לא פעם שאין קבלות" (שם, שורה 31).

37. ב"כ המאשימה עימת את הנאשם עם העובדה שאפילו מכרטסות הנאשמות שנתפסו לא ניתן לאמת את התשלום לבאז (שכן הכרטסת ת/29 של נאשמת 3 נותרה פתוחה), אך הנאשם טען שמדובר באחריות של מנהל החשבונות המנוח; וכדבריו: "משה חיים היה לו פיגור גדול בחומר, הוא לא היה מספיק להכין את החומר בהנהלת החשבונות ופשוט זה חסר" (עמ' 112 שורה 5 ואילך, ר' גם שורה 17 ואילך).

(4) חשבוניות סולומון (האישום הראשון):

38. אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-2 קיבלו לידיהם שלוש חשבוניות של העוסק סולומון, בסך כולל של 445,570 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 80,202 ₪. גם בחשבוניות אלה נפלו פגמים וליקויים הדומים לאלו שנפלו בחשבוניות שפורטו עד כאן. בנוסף, החתימות המופיעות על חשבוניות סולומון אינן אחידות (ר' במיוחד החתימה השונה על חשבונית מס' 0155).

39. זאת ועוד: גרסת הנאשם בעניין חשבוניות סולומון היא בלתי אחידה ועל פניה בלתי סבירה. בחקירתו הראשונה טען הנאשם, לגבי חשבוניות סולומון, "קיבלתי אותן מחיים סולומון, שילמתי במזומן, הוא אדם מבוגר בן 50 ומשהו, טלפון שלו נדמה לי שזה מה שמופיע בחשבונית, הוא הגיע אלי אִם אני לא טועה דרך רומן הוא גם סיפק לי עובדים וגם ביצע עבודה, אין לי פרטי עובדים ואין לי פרטי התחשבות איתו" (ת/3, שורה 185 ואילך).

40. בהודעתו השנייה, כחודש בלבד לאחר מכן, שינה הנאשם את התיאור וטען כי סולומון הוא "כבן 65 שמנמן" (ת/2, שורה 95). כשהוטח בנאשם שסולומון מסר בחקירתו כי אינו מכיר אותו ולא עשה כל עבודה בעבורו, הוסיף הנאשם: "הוא שקרן, יש לי גם צילום ת.ז. שלו וגם רומן בן דוד יאשר את זה" (ת/2, שורה 98). עם זאת, בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי דווקא אדם אחר, מר יצחק

קוטלובסקי, הוא זה שייצג את העוסק סולומון (בפרוטוקול, עמ' 85 שורה 24 ואילך). בהקשר זה הפנה הנאשם למסמך הנושא כותרת "**ייפוי כוח כללי נוטריוני**" (ממר סולומון למר קוטלובסקי), שאותו ביקש להגיש (ר' נ/11).

41. דא עקא, שמר חיים סולומון לא הופיע להעיד לפניי, על אף רישומו ברשימת עדי התביעה, ובנסיבות אלה אין לפניי ראיה ישירה שלפיה חשבוניות סולומון מושא כתב האישום הן אכן חשבוניות שלא הוצאו על ידי העסק. ב"כ המאשימה הפנה לכלל הנסיבות שתוארו לעיל, והוסיף וטען כי בנסיבות אלה היה על הנאשמים לזמן כעדי ההגנה את הנציגים להם טען הנאשם (רומן בן דוד ויצחק קוטלובסקי) וכן לזמן את מר סולומון. ואולם, הסקת מסקנות ראייתיות מאי זימון עד תביעה - שלא זומן מטעם התביעה - על ידי ההגנה היא מהלך מרחיק לכת, שאין מקום לנקוט בו כאן. המסקנה המתבקשת היא, על כן, שהתשתית הראייתית שהביאה המאשימה בהתייחס לחשבוניות סולומון היא תשתית חסרה.

(5) חשבוניות י.פ. (האישום הראשון והאישום השני) וחשבונית לרגו (האישום הראשון):

42. אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-2 קיבלו לידיהם את 14 חשבוניות י.פ. מושא האישום הראשון, בסך כולל של 1,590,460 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 260,240 ₪, וכן את חשבונית לרגו, בסך של 144,340 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 25,981 ₪. כמו כן אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-3 קיבלו לידיהם את חשבונית י.פ. מושא האישום השני, בסך של 164,300 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 29,574 ₪.

43. על אף הסכומים הניכרים של החשבוניות, כמו בחשבוניות הקודמות מושא כתב האישום - שתוארו לעיל - פרטיות דלים. חלק מהחשבוניות חוזרות ומתייחסות ל"**עבודות טיח**" בבניין "**הגפן 8 ראשל"צ**", וכן לאספקת עובדים (ר' למשל בחשבונית מס' 1224, הנושאת תאריך 29.02.12 ומופנית לנאשמת 2, והחשבונית העוקבת לה, מס' 1225, הנושאת תאריך 15.03.12). החתימות על החשבוניות אינן ברורות, ונחזות להיראות בשם "**אליונה**".

44. לפחות שתיים מחשבוניות י.פ. כוללות "תיקון" של מספר החשבונית, באופן בו כלל לא ברור באיזו חשבונית מדובר. כך, בחשבונית מס' 1239, הנושאת תאריך 20.05.12 ומופנית לנאשמת 2, הספירה "**9**" תוקנה באופן שניתן לקרואה "**0**" או "**8**". באופן דומה "תוקנה" חשבונית מס' 1289, הנושאת תאריך 30.08.13 ומופנית לנאשמת 3, כך שניתן לקרוא את מספר החשבונית כ-1288 או כ-1280. אגב חשבונית אחרונה זו יש לציין כי גם בציון סכומה הכולל נפלה טעות. "תיקון" נוסף דומה של מספר החשבונית, אם גם לא לגמרי ברור בשל איכות המוצג, נערך בחשבונית מס' 1259, וכך גם בחשבונית י.פ. מושא האישום השני, באופן שלא ברור אם מדובר בחשבונית מס' 1289 או בחשבונית מס' 1288.

45. במאמר מוסגר יוער, הגם שהצדדים לא התייחסו לכך, כי בנספח א' לכתב האישום נפלו טעויות סופר בציון הסכומים שננקבו לגבי חשבונית מס' 1259, שבפועל עומד על 116,180 ₪ (ללא מע"מ), וכן לגבי חשבונית מס' 1245, שבפועל עומד על 101,960 ₪ ומע"מ 16,314 ₪; הגם שמדובר בטעויות שוליות יחסית בהתייחס לסכומים המצטברים של מכלול החשבוניות מושא כתב האישום.

46. אשר לחשבונית לרגו (חשבונית מס' 2085, הנושאת תאריך 31.12.13 ומופנית לנאשמת 2), מדובר בחשבונית בסכום כולל (כולל מע"מ) של 170,321 ₪, וזאת, "**עבור ביצוע עבודות שיש כולל אבן באטר י"א באדר 22**", "**עבור השלמת עבודות כלליות בבניין כולל פיתוח**", ו"**עבור פועלים ביומית**" (31.12.13). החשבונית חתומה-לכאורה בשם "פקלר".

47. שתי החברות האמורות - י.פ. ולרגו - היו בתקופה הרלוואנטית בבעלותו ובניהולו של מר יוסף פקלר (ר' גם במרשם ת/1). בהודעה שנגבתה ממר פקלר הוא מסר כי עזב את הארץ בשנת 2008 עקב בעיות כספיות חמורות ולא שב אליה עד לשנת 2014 (ת/16, שורה 7 ואילך). לדבריו - הן בהודעתו והן בעדותו בבית המשפט - במהלך אותה תקופה הוא לא הוציא חשבוניות כלשהן מחברות אלה, ובאופן ספציפי את חשבוניות י.פ. ולרגו מושא כתב האישום, שלדבריו לא נחתמו בחתימת ידו (שם, שורה 10 ואילך).
48. בהודעתו של מר פקלר הוא נחקר בשאלות החורגות מענייננו, לרבות ביחסיו עם פלוני, מר דותן שוקרון, כאשר לדבריו (של פקלר) הוא רכש את לרגו בהתאם להוראותיו של אותו שוקרון. עם זאת, כך לדבריו מר פקלר, **"לא השתמשתי בה כלל ולא הרשתי לאף אחד להשתמש בחברה הזו ואמרתי לעצמי כשאחזור לארץ אשקול אם להפעיל את החברה"** (ת/16, דף 3 שורה 6 ואילך; ר' גם בפרוטוקול, עמ' 66 שורה 16 ואילך. לעניין המועד ראה גם במסמכי המרשם ת/1). כשנשאל אם ידוע לו מי הוציא חשבוניות בשמו השיב מר פקלר: **"אני חושד במישהו שהייתי חייב לו כסף אך אני לא בטוח כי אין לי ראיות לכך"** (ת/16, דף 2 שורה 21 ואילך).
49. הגם שמר פקלר אישר בעדותו בבית המשפט היכרות עסקית עם הנאשם עובר לנסיעתו לחו"ל בשנת 2008, הוא הכחיש הוצאת חשבונית כלשהי לטובתו לאחר מכן. עם זאת, מר פקלר ציין כי בזמנו **"נתתי ייפוי כוח לאחד בשם איציק"** (בפרוטוקול, עמ' 66 שורה 1), ובחקירה הנגדית אישר כי אולי שמו היה **"בבר"** (שם, עמ' 67 שורה 4). מר פקלר אישר עוד, כי נתן בשנת 2008 ייפוי כוח כלל לאחותו, גב' אילנה פקלר (שם, עמ' 68 שורה 22 ואילך, וכן נ/9), אך חזר והכחיש כל קשר של אחותו או שלו לחשבוניות מושא כתב האישום. לטענת הסניגור לפיה אחותו היא שחתמה על חשבוניות השיב מר פקלר: **"זה מרמה, זיוף נוכלות"** (עמ' 69 שורה 7).
50. בהודעתו הראשונה של הנאשם, כאשר הוצגה לפניו חשבונית י.פ. מס' 1289, הנושאת תאריך 30.08.13 ומופנית לנאשמת 3, הוא טען: **"קיבלתי אותה מיוסי פקלר... הוא הגיע אלי דרך חבר וביצע לי עבודה"** (ת/3, שורה 122 ואילך). בהמשך טען, לגבי חשבונית י.פ. נוספות, **"קיבלתי אותה מיוסי פקלר... היתה תקופה שיוסי היה בחו"ל ומישהו אחר פעל בשמו בשם בבר, נדמה לי שזה שמו"** (ת/3, שורה 228 ואילך). בהודעתו השנייה שינה הנאשם את טעמו ותיקן: **"פגשתי פעם אחת את יוסי פקלר ואחר כך פגשתי רק את בבר שהיה לו ייפוי כוח מפלקר, יוסי גם התקשר מחו"ל כדי לוודא שהכל בסדר"** (ת/2, שורה 29 ואילך). החוקר הטיח בנאשם כי טענתו שקיבל חשבוניות מאדם שאינו נמצא שנים בארץ היא הזויה. הנאשם השיב: **"למה הזויה?"** (שם, שורה 37), ולגבי **"בבר"** כל שידע למסור הוא מספר טלפון, תוך שהוסיף: **"אין לי מושג מלבד טלפון שלו איך להשיג את בבר הוא גוץ שמנמן קטן כבן 50"** (שם, שורה 39 ואילך). יצוין, כי בתשובה לצו שהוצא בעניין נמסר מחברת התקשורת שמדובר בטלפון ללא רישום פרטי המנוי (ר' ת/40).
51. בחקירתו הראשית בבית המשפט שוב שינה הנאשם את טעמו, וטען כי מר פקלר, **"הציע לי שירותים ולבצע עבודות בתחום הבניה, הוא אומר שיש לו קבוצות ועובדים, ואם יש לי צורך בעובדים או קבלני משנה, יש לו את הקישורים והיכולות לבצע את העבודות. ברגע שהיה לי צורך בעובדים, הייתי פונה אליו..."** (בפרוטוקול, עמ' 86 שורה 10 ואילך). בהמשך טען הנאשם כי מר פקלר אמר לו שהוא נוסע לחו"ל לצרכי עסקים, ו**"משאיר פה ייפוי כוח לאחותי, בחורה בשם אילנה, ושאני אתנהל מולה. הוא אמר שיהיה לה מנהל עבודה שיטפל בכל העניינים"**. עם זאת,

לאחר מכן הוסיף הנאשם כי: "בבר היה מטעם יוסי פקלר, וכמו שהסברתי, טיפל בלוגיסטיקה של העובדים וקבלני המשנה, במידה והיו" (עמ' 86 שורה 25 ואילך), אך שוב לא מסר כל פרטים בנוגע לעבודות הנטענות או לגבי זהותו של "בבר".

52. בחקירה הנגדית הטיח ב"כ המאשימה בנאשם כי את הסיפור על אחותו של פקלר הוא מעלה לראשונה בבית המשפט, לאחר שלא הזכירו ולו במילה בחקירותיו ברשות המיסים. לכך השיב הנאשם, תחילה, "אני לא אומר שיכול להיות שהזכרתי... לא יכול לזכור את כל הפרטים בחקירה על כל לקוח שלי" והוסיף כי הפנה את סניגורו לייפוי הכוח לאחות הנ"ל. לאחר מכן אמר הנאשם עוד: "יכול להיות שסיפרתי והחוקר לא רשם" (בפרוטוקול, עמ' 113 שורה 12 ואילך), ומכל מקום הוסיף וטען כי שילם לפקלר בעבור עבודות שהלה ביצע בעבורו והכחשותיו של פקלר בעניין זה הן שקריות.

(6) חשבוניות מוסא (האישום הראשון):

53. אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-2 קיבלו לידיהם את 13 חשבוניות מוסא מושא האישום הראשון, בסך כולל של 1,505,600 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 251,620 ₪. גם כאן, על אף סכומיהן הגבוהים של החשבוניות, הפירוט המופיע בהן הוא דל ביותר, באופן שאינו מאפשר להבין בעבור מה בדיוק שולמו התשלומים, כיצד חושבו או היכן בוצעו העבודות הנטענות במדויק.

54. כך, בחשבונית מס' 0232, הנושאת תאריך 30.09.12 ומופנית לנאשמת 2, נרשם "עבור אספקת עובדים" בלבד, ללא פרטים ממשיים נוספים, כאשר כל שמופיע בהמשך הוא הרישום "מקצועיים: 187 ימ"ע X300 ₪" ו"פשוטים: 192 ימ"ע X 240 ₪". יוטעם, כי מדובר בחשבונית בסכום כולל (כולל מע"מ), בסך של 119,550 ₪. באופן דומה, בחשבונית מס' 0205, הנושאת תאריך 30.04.12 ומופנית לנאשמת 2, נרשם "עבור אספקת עובדים באתרים שונים לפי פירוט". ואולם, ה"פירוט" היחידי שמופיע הוא "עובדים מקצועיים: 92 ימ"ע X 300 ₪... עובדים פשוטים: 86 ימ"ע X 240 ₪", כלומר ללא פירוט של האתרים המדוברים או העבודות שנטען שבוצעו בהם. גם כאן מדובר בחשבונית בסכום כולל (כולל מע"מ) ניכר, של 55,958 ₪.

55. גם הרצף בחשבוניות מוסא מעורר שאלות ותמיהות. כך, חשבונית מס' 0260 נושאת את התאריך 31.12.13, בעוד חשבונית מס' 0262 - המאוחרת לה ברצף החשבוניות - נושאת את התאריך המוקדם יותר של 31.01.13. שתי החשבוניות הוצאו - על פי האמור בהן - בעיקר בעבור עבודות פיגומים "באתרים שונים ע"ח" בסכומים ניכרים, של כ-200,000 ₪ לכל חשבונית. גם אם כי שיבוש הרצף האמור מקורו בטעות ברישום התאריכים, שוב אנו נתקלים בטעויות, הבולטות במיוחד נוכח סכומן הניכר של החשבוניות.

56. הבעלים והמנהל הרשום של חברת מוסא הוא מר מוסא אבו ג'עפר, מרהט (ר' במרשם ת/1). בהודעתו ת/13 מסר מר אבו ג'עפר כי הוא לא רק המנהל והבעלים היחידי בחברה, אלא גם מורשה החתימה היחיד בה (ת/13, דף 2 שורה 8 ואילך). מר אבו ג'עפר מסר כי חשבוניות שהוצגו לו - שהוצאו לחברות שונות - אינן של חברת מוסא והן מזויפות, ואף אינן תואמות את פורמט החשבוניות בו משתמשת החברה (ת/13א, דף 2 שורה 16 ואילך).

57. גם בבית המשפט אמר מר אבו ג'עפר דברים דומים והכחיש היכרות עם מי משלושת הנאשמים (בפרוטוקול, עמ' 59 שורה 16 ואילך). כשנשאל מר אבו ג'עפר אם הוא מכיר את החשבוניות מושא

כתב האישום, שהוצגו לו, הוא השיב: "לא. זה חשבוניות שונות בכלל" (שם, שורה 24), ובהמשך, בהתייחס לשאלה האם קיבל את הסכומים מושא החשבוניות, הוסיף: "לא, בכלל, זה לא כתב ידי. שום דבר פה לא זהה לחשבוניות שלי" (שם, עמ' 60 שורה 1). עוד הכחיש מר אבו ג'עפר היכרות עם מר נעים חזזה, שלפי טענת הנאשם היה-כביכול מיופה הכוח של חברת מוסא (ר' בעניין זה גם בפסקה 59 שלהלן).

58. בחקירה הנגדית הציג הסניגור למר אבו ג'עפר פרוטוקול-לכאורה של חברת מוסא, אך הלה אמר: "זה שקר וכזב, זה רמאות. הרסו לי את החיים 20 שנה אחורה על השם שלי" (בפרוטוקול, עמ' 61 שורה 9. ר' המסמך נ/8, שמבחינה עניינית אינו משנה שכן אינו מדבר על העברת החברה לאחר). יוער, כי הסניגור חקר את מר אבו ג'עפר ממושכות בקשר לטענותיו של הלה לגבי זיופים שלא נכללו בכתב האישום ואף אינם קשורים לנאשמים דנא - אך אין בכך כדי לשנות, מה גם שטענותיו של מר אבו ג'עפר אודות זיופים לא נסתרו. מר אבו ג'עפר מסר עוד, כי נוכח השימוש לרעה שנעשה בחברה שלו, בהמלצת מע"מ ירושלים הוא סגר אותה (בפרוטוקול, עמ' 64 שורה 13 ואילך).

59. אשר לגרסת הנאשם, בחקירתו הראשונה הוצגו לו, בין השאר, חשבוניות - שאינן חלק מכתב האישום שלפניי - אשר הוצאו לנאשמת 2, לכאורה, על ידי חברת "אסיל עאמר בניה ושיפוצים בע"מ". הנאשם השיב: "זה קבלן מכפר קאסם, הוא ושותף שלו בשם נעים חזזה אשר קיבל ייפוי כוח מסרו לי את החשבוניות... יש לי טלפון של נעים" (ת/3, שורה 192 ואילך). בהמשך ההודעה נשאל הנאשם לגבי חשבוניות מוסא דנא, ובתגובה אמר: "קיבלתי אותן מנעים חזזה שמסרתי לגביו קודם לכן, שילמתי בשיקים קיבלתי ממנו כ"א" (ת/3, שורה 220 ואילך).

60. בחקירתו השנייה הוסיף הנאשם וטען כי אותו נעים חזזה - שלדבריו היה כאמור בעל ייפוי כוח מאסיל עאמר - היה גם בעל ייפוי כוח מחברת מוסא; וכאשר הוצגו לפניו חשבוניות מוסא דנא, סיפר: "אני בהתחלה פגשתי שני שותפים את נעים חזזה ועוד אחד, זה היה בעל החברה, ולחזזה היה ייפוי כוח ומאז עבדתי מול חזזה, שילמתי במזומן ובשיקים הרוב בשיקים אשר מסרתי לחזזה" (ת/2, שורה 19 ואילך). הנאשם נשאל כיצד נערכה ההתחשבות בינו לבין חברת מוסא לעניין פרטי העובדים, זמני וכמויות העבודה, והסביר: "היתה ניירת ולאחר שיצאה חשבונית הניירת נזרקה לפח" (ת/2, שורה 25). לא למותר להעיר, כי בתשובה לצו שהוצא בעניין מספר הטלפון הנטען של נעים חזזה נמסר מחברת התקשורת שמדובר בטלפון ללא רישום פרטי המנוי (ר' ת/40).

61. בחקירתו הנגדית בבית המשפט טען הנאשם כי אינו זוכר האם מר אבו ג'עפר הוא בעלי חברת מוסא, שעמו לטענתו נפגש, והוסיף: "מעבר לפגישה קצרה אחת לא נפגשתי עם בעל החברה... אני עו[ב]ד מול נעים שהיה לו ייפוי כוח, יש לי את התצלום שלו עם הייפוי כוח, עם התז שלו, הוא הביא את הפועלים, הוא היה עם הפועלים, הוא גבה שיקים עבור העבודה" (בפרוטוקול, עמ' 92 שורה 18 ואילך). ב"כ המאשימה הטיח בנאשם כי אין במסמכי רשם החברות כל אזכור לכך שאדם בשם נעים חזזה היה מיופה כוח של חברת מוסא, אך הנאשם שב וטען שהיה לו מסמך בעניין. כשנשאל היכן מצוי המסמך האמור השיב הנאשם: "אני אנסה להביא את זה לבית המשפט, אני אבדוק את זה. או שאבקש מנעים חזזה] שיבוא עם המסמך" (שם, עמ' 94 שורה 4 ואילך). אשר לפרטיו של נעים חזזה לא מסר הנאשם דבר מלבד כך שאמר: "הוא גר בחברון, ביטא, זה חלק מחברון" (שם, עמ' 97 שורה 20).

62. בהתייחס לשאלות ב"כ המאשימה בעניין ההסכמים הנטענים, שנערכו לדברי הנאשם בין נאשמת 2

לבין חברת מוסא, הוסיף הנאשם והסביר: "לא הבאתי הסכם עבודה, מצד שני, מבקשים ממני הסכם אחרי שנים. להיום כרגע, אני לא יכול לאתר את ההסכמים האלה מאחר והעבודה הסתיימה והתשלומים נגמרו. יכול להיות שזרקנו" (בפרוטוקול, עמ' 94 שורה 13 ואילך, ר' גם בעמ' 98 שורה 23 ואילך).

(7) חשבוניות קרליטוס (האישום הראשון):

63. אין מחלוקת שנאשמים 1 ו-2 קיבלו לידיהם את שתי חשבוניות קרליטוס מושא האישום הראשון, בסך כולל של 642,840 ₪ בתוספת מע"מ בסך של 109,282 ₪. גם כאן, הגם שהחשבוניות מציינות "אתר י"א באדר 22 חולון", פרטיהן לקויים וחסרים, ואף תמוהים. חשבונית מס' 0323, הנושאת תאריך 17.05.13 ומופנית לנאשמת 2, שהיא בסך כולל (כולל מע"מ) של 370,305 ₪, אמנם מציינת את האתר הנ"ל אך בד בבד מחייבת סך נוסף, של 87,500 ₪, "עבור ביצוע עבודות [פ]יגום באתרים שונים על חשבון", וסך נוסף של 54,000 ₪, "עבור ביצוע עבודות איטום באתרים שונים". חיובים דומים עבור "אתרים שונים" מופיעים גם בחשבונית קרליטוס הנוספת (מס' 0324).

64. הבעלים והמנהל הרשום של חברת קרליטוס, מעת הקמתה בשנת 2005 ועד לשנת 2014, היה מר אברהם בן אדיבה (ר' במרשם ת/1). מר בן אדיבה מסר בהודעתו, כי הקים את קרליטוס "על מנת לעסוק ביבוא בגדים" והפעיל אותה עד לחודש אוקטובר 2013 (ר' ת/17, שורה 5 ואילך). מר בן אדיבה הכחיש היכרות או קשר עם מי משלושת הנאשמים, קל וחומר הוצאת חשבוניות להם, וכן הכחיש קשר והיכרות עם אדם בשם אמיר מסעוד (שם, שורה 19).

65. כשהוצגו למר בן אדיבה חשבוניות קרליטוס מושא כתב האישום אמר ש"הן חשבוניות מזויפות" (ת/17, שורה 15). לא למותר להעיר כאן, כי בחשבוניות אלה מופיע - תחת שם החברה - הכיתוב: "עבודות בנייה, אספקת כח אדם ועבודות כלליות" - הגם שכאמור מר בן אדיבה דיבר על עסק ליבוא בגדים.

66. החוקר ציין לפני מר בן אדיבה שלפי רישומי רשם החברות הבעלות בחברת קרליטוס עברה לאדם אחר, ששמו ת'אבת אלבאז (ביום 12.05.14, ר' ת/1), והלה השיב: "אני לא מכיר אותו ולא העברתי לו את החברה, אם החברה הינה על שמו היום הרי שזייפו את החתימה שלי אני לא חתמתי על אף מסמך" (ת/17, שורה 17 ואילך). עוד ציין מר בן אדיבה, כי בזמנו אמנם ביקש למכור את החברה באמצעות מתווך, אך בסופו של דבר המכירה לא יצאה אל הפועל.

67. בחקירתו הנגדית בבית המשפט עמד מר בן אדיבה על גרסתו והבהיר כי סגר את העסק ואת חנות בשל העדר רווחיות (בפרוטוקול, עמ' 37 שורה 19 ואילך), ולשאלת הסניגור הוסיף וציין כי חנות העסק היתה ברחוב בוגרשוב (בפרוטוקול, עמ' 38 שורה 30). לשאלות חוזרות של הסניגור, בהן טען זה האחרון לשיתוף פעולה של מר בן אדיבה עם אלבאז הנ"ל - בין באופן ישיר ובין באופן עקיף - הגיב מר בן אדיבה בשלילה מוחלטת, ואף ציין: "עשו העברת בעלות על החברה שלי דרך האינטרנט, זה מה שאני יודע ממע"מ. עורך דין זייף את החתימה שלי" (שם, עמ' 39 שורה 4 ואילך. ר' גם בעמ' 40 שורה 2 ואילך וכן בנ/3).

68. אשר לגרסת הנאשם, בחקירתו הראשונה טען כי אינו זוכר מי מסר לו את חשבוניות קרליטוס, הגם שאף בעניין זה שב והפנה לאותו פלוני אמיר מסעוד; וכדבריו: "אני לא זוכר מי בדיוק הביא לי אותן,

נדמה לי כי אמיר היה מעורב גם בזה, שולם במזומן (ת/3, שורה 175 ואילך). על רקע זה, במהלך חקירתו השנייה של הנאשם הטיח בו החוקר כי לפי גרסתו **"במהלך של פחות משנה סיפק לך אמיר מסעוד חשבוניות של חמש חברות שונות אילוני, אל-וין שיוק, טריפל אס תחכום, פרסטיז, קרליטוס ושניצה כל אדם בר דעת יבין מיד כי מדובר בחשבוניות פיקטיביות, אף אדם לא מפעיל כל חודש-חודשיים חברה חדשה"**. לכך הגיב הנאשם: **"יש בן אדם שיש לו כל מיני שותפויות ועסקים בתחומים שונים ואין בזה משהו פסול, ואני לא רואה כל בעיה, ואני לא בטוח שכולם שייכים לאמיר"** (ת/2, שורה 113 ואילך). עם זאת, בהמשך הבטיח הנאשם, גם לגבי קרליטוס, **"אני אביא לך את ההסכמים איתם ופרטים מזהים... אני מתחייב להשלים בזמן סביר, את החומר החסר"** (ת/2, שורה 119 ואילך).

69. בחקירתו הראשית בבית המשפט חזר הנאשם על טענותיו בעניין אמיר מסעוד: **"יש לו מספר חברות, לאמיר, ועל פי ההחלטות שלו הוא מחליט איזו עבודה הוא יעשה לאיזה חברה. אני יודע שמבחינת רשויות הכל מסודר..."** (בפרוטוקול, עמ' 87 שורה 26 ואילך). לגרסת הנאשם, הוא ערך בדיקות של מסמכי רשם החברות ורשות המיסים, כדי לוודא שהכל בסדר, והוסיף: **"אם אני רואה שברשם החברות רשום שם, ואותו שם עומד מולי עם תעודת זהות, או שיש לו ייפוי כוח מטעם בעל החברה של הבן אדם שעובד איתי, אני מצלם את התעודות זהות שלו ונתחיל לעבוד א[י]תו אחרי שבדקתי אם הכל תקין. אם זה מזויף, אין לי יכולת לבדוק את זה. אני עושה מה שאני יכול"** (שם, עמ' 88 שורה 2 ואילך).

70. נוכח העובדה שחשבונית קרליטוס מס' 0323 עוסקת כאמור גם בעבודות איטום, לא למותר לציין כי הגם שהנאשם חזר וטען - לעניין הניירת הנלווית לחשבוניות - כי לאחר התשלום **"אין לי מה לעשות עם הניירות, הם הולכים לפח"** (בפרוטוקול, עמ' 90 שורה 16), הוא סייג דברים אלה בהתייחס לעבודות איטום. וכדבריו: **"יש קבלני משנה שיש שלא שייכים לתחום של העבודות הרטובות, כמו... איש איטום או אלומיניום, שזה דברים שקשורים לאחריות... במקרה הזה, אני שומר את הניירת, כי היא חלק מהאחריות"** (שם, שורה 19 ואילך, עמ' 98 שורה 23 ואילך). ואולם, גם לגבי חשבונית קרליטוס הנ"ל לא המציא הנאשם ניירת כלשהי.

71. מכל מקום, בחקירתו הנגדית טען הנאשם שאת חשבוניות קרליטוס הוא קיבל דווקא מאדם בשם נאסר (בפרוטוקול, עמ' 106 שורה 11 ואילך), והוסיף: **"הוא היה איש השטח. הוא עסק בכל נושא הלוגיסטיקה של העובדים, הקבלנים, הוא בא עם אמיר מסעוד, ועם ערפאת, היה להם את כל הניירת לגבי החברות שהם ייצגו והם אמרו לי שנאסר הוא איש השטח"** (שם, שורה 19 ואילך). ב"כ המאשימה שאל אפוא את הנאשם כיצד הוא קיבל כלגיטימית את מעורבותם של נאסר או אמיר בחברת קרליטוס - כאשר קודם לכן טען שהוא בודק את מסמכי רשם החברות, וכאשר כאמור לגבי חברת קרליטוס מופיע במרשם, מעבר לשם הבעלים המקורי, רק השם ת'אבת אלבאז (ר' גם בנ/3). לכך לא ענה הנאשם ישירות אלא ציין: **"אני אומר שאני אביא את נאסר שיבוא לבית המשפט עם המסמכים, אם זה אפשרי עדיין להביא"** (בפרוטוקול, עמ' 106 שורה 32 ואילך).

ד. עיקר ראיות המאשימה הנוספות:

72. כאמור, נוכח פרטי תשובת הנאשמים לאישומים, כמו גם גדר המחלוקת בין הצדדים הנגזרים מהם, התמקדנו תחילה בראיות הנוגעות לחשבוניות מושא כתב האישום (הן מצד התביעה והן מצד ההגנה).

עמוד 15

עם זאת, על מנת להשלים את התמונה הראייתית, נסקור להלן את ראיות המאשימה הנוספות, הרלוואנטיות להכרעה בשאלה שבמחלוקת, דהיינו: השאלה בדבר אמיתותן של החשבוניות.

(1) עיקר עדויות החוקרים:

73. בבית המשפט העידו שני חוקרי מע"מ: אלעד קשני, שביצע פעולות טכניות, וכן אפי עזר, החוקר הראשי. החוקר קשני הוא זה שערך את החיפוש במשרדו-ביתו של מנהל החשבונות, מר משה המנוח, ותפס שם את החומרים החשבונאיים של החברות-הנאשמות (הוגשו וסומנו ת/28, ת/29, ת/31 והאב"ת ת/32 עד ת/35. החיפוש אצל הנאשמים נערך על ידי חוקרים אחרים, אך מדובר במוצגים שהוגשו בהסכמה). ראוי לציין, כי בכרססת הממוינת של נאשמת 2 - שמרבית החשבוניות מושא כתב האישום הוצאו לה - לא מופיע רישום כלשהו לגבי שמונה החברות, למעט רישום (חלקי) לגבי חברת י.פ., קל וחומר שלא מופיע רישום לגבי החשבוניות הספציפיות מושא כתב האישום (ר' בכרססת ת/28 וכן בדפי העזר ת/18).

74. כפי שעולה מהמזכר שערך החוקר קשני אודות החיפוש אצל מנהל החשבונות (ת/42), במהלך החיפוש הוא דיבר עם מנהל החשבונות על כך שנערכה לנאשמות הנהלת חשבונות חלקית בלבד, ובמזכר תיעד את תשובתו. ואולם, כפי שצוין כבר בפסקה 4 דלעיל, בנסיבות העניין קיבלתי את טענת ההגנה שלפיה לא ניתן להגיש את אמרותיו של המנוח, וממילא ברור כי ההחלטה חלה גם על דבריו שתועדו הן במזכר זה (ת/42) והן במזכר נוסף, ת/26, שנערך על ידי החוקר עזר. יוער, עם זאת, כי הסניגור עצמו שאל את החוקר עזר בעניין טענות מנהל החשבונות המנוח, אך גם לכך אין מקום להתייחס כאשר גרסתו המלאה של מנהל החשבונות לא הונחה לפני (בפרוטוקול, עמ' 21 שורה 25 ואילך).

75. החוקר עזר היה, כאמור, החוקר הראשי בתיק, אשר ביצע את עיקר פעולות החקירה המהותיות, לרבות בגביית הודעות מהנאשם ומעדים רבים. בחקירתו הראשית תיאר החוקר עזר את התפתחות החקירה דנא, בחשד לניכוי מס תשומות שלא כדין תוך שימוש בחשבוניות של ספקים רבים (שרק חלקם נכללו בכתב האישום). החוקר עזר הדגיש, כי בהקשר לכל אחד מהספקים הנטענים **"היתה קופת שרצים מאחוריו"**, בין משום שהחשבוניות זויפו ובין מטעמים נוספים (בפרוטוקול, עמ' 15 שורה 12 ואילך). אשר לפעולות החקירה שביצע ציין החוקר עזר כי **"הדבר שמאפיין את כל התיק הזה זה שלא ניתן היה לאתר עובדים שבגינם] נמסרו החשבוניות, היות וכל החשבוניות הן היו בגין ביצוע עבודה או בגין הספקת עובדים, איכשהו ליצור קשר ולדעת מי עומד מאחורי אותן חשבוניות שיצאו, במידה והיינו מקבלים רשימות של עובדים, מספרי ת"ז או כל פרט אחר שניתן להגיע אליהם, ואז היינו אולי יכולים לדעת מי באמת נתן את אותן חשבוניות..."**.

76. אגב כך יש לציין כי החוקר עזר ניסה לאתר את האנשים שהנאשם טען שהיה בקשר עמם בעניין החשבוניות, הגם שלא מסר פרטים ממשיים למעט מספרי הטלפון. דא עקא, שגם באמצעות מספרים אלה לא ניתן היה לאתר מי מהם. ניסיונות ההתקשרות למספרי הטלפון שמסר הנאשם כשלו, ואף כשהוצא צו בית משפט לא ניתן היה לאתר את פרטי הבעלות במספרים הנטענים, שכן דובר במכשירי טלפון ללא רישום פרטי בעלות ("טוקמן"/"פריייד") (בפרוטוקול, עמ' 21 שורה 1 ואילך. ר' גם במוצגים ת/27, ת/36, ת/40, ת/41 ות/43).

77. עוד תיאר החוקר עזר שלושה מאפיינים של התנהלות הנאשמים, אשר לא אפשרו חקירה, בדיקה או מעקב אחר ביצוע התשלומים הנטענים (שבעבורם התקבלו החשבוניות ונוכה מס התשומות):
- ראשית**, הטענה שהתשלומים, רובם ככולם, בוצעו במזומן (בפרוטוקול, עמ' 15 שורה 24 ואילך, עמ' 18 שורה 8 ואילך).
- שנית**, הנהלת החשבונות החלקית של שתי החברות-הנאשמות, כאשר נמצאו חומרים שלא הוקלדו ואף נותרו כרטסות פתוחות (שם, עמ' 15 שורה 31 ואילך, עמ' 16 שורה 12 ואילך, עמ' 17 שורה 30).
- ושלישית**, העובדה שחרף הבטחות הנאשם להמצאת מסמכים שונים - לרבות הסכמי עבודה, "יפוי כוח ותשלומים של ת.ז. - בפועל הוא לא המציא לחוקרים מסמכים כלשהם (שם, עמ' 16 שורה 22, עמ' 17 שורה 18, עמ' 19 שורה 8 ואילך).
78. בחקירה הנגדית הטיח ב"כ הנאשמים בחוקר עזר כי הוא לא ביצע פעולות חקירה שהיו יכולות לאמת את גרסת הנאשם ולאשש את אמיתות חשבוניות המס. החוקר עזר ציין כי אינו זוכר ביקורים פיסיים באתרי בנייה (בפרוטוקול, עמ' 22 שורה 9), אך בד בבד הבהיר כי לא הוצגו נתונים ממשיים שניתן היה לבדוק עם קבלנים ועובדים, כאשר הנאשם לא המציא מסמכים ונתונים כלשהם (שם, עמ' 24 שורה 5 ואילך).
79. עוד ציין החוקר עזר כי - בניגוד לטענת הסניגור - לא ניתן היה לבצע פעולות לאימות טענת הנאשם שתשלומים מסוימים שולמו לספקים בשיקים, וזאת מהטעמים הבאים:
- ראשית**, השיקים - שצינו בחשבוניות מסוימות - לא כללו פרטים שניתן לשייכם לנאשמות.
- שנית**, לא נערכה הנהלת חשבונות הכוללת פירוט שיקים שנתקבלו מלקוחות.
- שלישית**, מרבית התקופה לא היו לנאשמות חשבונות בנק פעילים (ר' בפרוטוקול, עמ' 26 שורה 17 ואילך, שורה 26 ואילך).
80. ב"כ הנאשמים הטיח בחוקר עזר כי הנאשם שילם שכר לפועלים באתרים במזומן, ולכך הלה השיב: **"זה רק מחזק את הטענה שלי שהחשבוניות הן חשבוניות פיקטיביות בגלל שאם החשבוניות היו אמיתיות, הרי שהתשלום היה צריך לעבור לאותם ספקים והספקים היו אמורים לשלם לעובדים שלהם ולא מזרחי ישירות לעובדים של אותם ספקים שלו"** (בפרוטוקול, עמ' 25 שורה 30 ואילך).
81. עוד הטיח ב"כ הנאשמים בחוקר עזר, כי לא ניתן לצפות מהנאשם - כאשר מוצגים לפניו מסמכים הנחזים כתקנים - שיביא מומחים לבדיקת אמיתות המסמכים. לכך השיב החוקר: **"אני יכול להבין שאדם שמנהל עסקים, יכול ליפול עם ספק אחד או שניים, אבל כאשר מדובר בכל הספקים, זה כבר לא מקרה, אלא שיטת עבודה"** (בפרוטוקול, עמ' 28 שורה 5 ואילך). הסניגור הוסיף וטען, שחקירת מע"מ בפרשה זו בוצעה מתוך הנחת החוקרים כי נוכח הליקויים, שנמצאו בניירת הנאשמות, נטל ההוכחה עובר-כביכול לנאשמים. לכך השיב החוקר: **"בכלל לא. אנחנו בחקירה לא פוסלים חשבוניות רק בגלל שהניירת שהוצגה נכונה או לא נכונה, אלא בודקים ומנסים להגיע למירב המידע מי הוציא את החשבוניות, איך שולם, מי היו העובדים של אותם ספקים שביצעו את העבודה. לגבי כל האינפורמציה הזאת, שום דבר לא הצלחנו לקבל מהחשוד"** (שם, שורה 17 ואילך).

(2) עיקר עדותו של מר עזרא שמאי:

82. כפי שצוין כבר בפתח הכרעת הדין, נאשמת 2 נרשמה על שמו של מר עזרא שמאי, שהודעותיו הוגשו חלף חקירתו הראשית (בפרוטוקול, עמ' 53 שורה 2). בהודעתו הראשונה הציג עצמו מר שמאי כמנהל ובעלים של נאשמת 2, כאשר כיום (בעת החקירה) הוא עובד כשכיר בנאשמת 3 ומקבל את שכרו במזומן, ללא תלוש (ת/20, שורה 2 ואילך).

83. מר שמאי ציין כי הנאשם שימש כמנהל בנאשמת 2, אך ככל שהתקדמה חקירתו הסתבר כי הוא, שמאי, שמאי כלל לא עסק בניהולה-בפועל. כך, למשל, ציין מר שמאי כי הנאשם הוא שניהל "את כל הניירת והוצאת החשבוניות והגבייה מלקוחות וגם סגר לי את העסקאות מול הספקים, אני איש ביצוע עבודות שטח ולא מבין בניירת בכלל, אני אהבל" (ת/20, שורה 71 ואילך). כשהוצגו למר שמאי החשבוניות מושא כתב האישום - וכן חשבוניות נוספות - הוא חזר וטען כי רק הנאשם עסק בהוצאת החשבוניות. כאשר הוצגו למר שמאי מספר חשבוניות שנאשמת 2 הוציאה לנאשמת 3 הוא הגיב "הכל פינן מזרחי עשה", וטען שאינו יכול לתת תשובות לשאלות לגביהן (ת/20 שורה 65 ושורה 76). במקום אחר אף הוסיף: "לא ידעתי שחשבוניות מס אלו יצאו בכלל, אני האמנתי בפינון מזרחי" (ת/20, שורה 102 ואילך).

84. בהמשך הסתבר, כי גם ברמת עבודת השטח של נאשמת 2 שימש הנאשם כמנהלה הפעיל, כאשר מר שמאי הבהיר כי הנאשם הוא זה שעבד מול קבלני המשנה (ת/20 שורה 114). מר שמאי ציין כי כלל אינו מכיר את קבלני המשנה שהוציאו את החשבוניות (שם, שורה 133 ואילך), או את עובדיהם (שם, שורה 162 ואילך). בסופו של דבר אישר מר שמאי כי הוא רק רשום כדירקטור ובעל המניות של נאשמת 2 (שם, שורה 184), ואף הוסיף: "כאשר הוקמה חב' רבידים הייתי במצב נואש... פינון מזרחי ביקש שאני אפתח חברה על שמי ונעבוד יחד והוא יהיה המנהל ו[סמכ]תי עליו..." (שם, שורה 190 ואילך).

85. גרסה דומה מסר מר שמאי בהודעה הנוספת שנגבתה ממנו, בה בין השאר ציין: "אני לא עבדתי מול קבלני משנה של חב' רבידים שהצגת בפני את חשבוניות המס שלהם היום ובחקירה הקודמת, פינון מזרחי הוא היחידי שעבד מולם, סגר את המחירים מולם ושילם להם או לעובדים שלהם במזומן מהתקופה שחב' רבידים הוגבלה בבנקים..." (ת/21, שורה 50 ואילך).

86. בחקירה הנגדית בבית המשפט שינה מר שמאי, במידת מה, את טעמו, במובן זה שפשוט השיב בחיוב לשאלות ב"כ הנאשמים אודות החשבוניות. כך למשל - והגם שכאמור בהודעותיו לא ידע למסור פרטים ממשיים כלשהם על פעילות החברות-הנאשמות - כשב"כ הנאשמים הציג לפני מר שמאי את חשבונית אורות הזריחה מס' 1241, שהוצאה לכאורה בגין ביצוע "עבודות טייח במעלות" (ר' בפסקה 11 דלעיל) ושאל אותו "היה פרויקט כזה?", הלה השיב בחיוב (בפרוטוקול, עמ' 55 שורה 1 ואילך). באופן דומה השיב מר שמאי בחיוב לשאלות דומות לגבי חשבוניות נוספות שהסניגור הציג לו, תוך שככלל הסתפק בתשובה "כן" (ר' למשל בפרוטוקול, עמ' 55 שורה 14; עמ' 57 שורה 29), ובכל מקרה לא מסר פרטים מהותיים-ממשיים כלשהם.

(3) עיקר עדותו של רו"ח דניאל סולמי:

87. רו"ח סולמי שימש כרו"ח של שתי הנאשמות - של נאשמת 2 משנת 2009 ושל נאשמת 3 בשנת

2012. בהודעתו מסר, כי המאזן האחרון שהגיש בעניינה של נאשמת 2 היה לשנת 2010, ואילו לנאשמת 3 לשנת 2012, בגין פעילות של כחודשיים בלבד. לדבריו, הוא לא קיבל חומר חשבוני ועל כן לא הגיש מאזנים לשנים נוספות (ר' בהודעתו ת/24, שורה 2 ואילך). לדברי ר"ח סולמי, לגבי שתי החברות-הנאשמות הוא היה בקשר עם מנהל החשבונות המנוח, ולגבי נאשמת 2 גם עם הנאשם ומר שמאי (שם, שורה 9 ואילך).

88. ר"ח סולמי נשאל אודות העובדה שבספרי הנהלת החשבונות של הנאשמות - בתקופה שהם נוהלו - אין רישום של תשלומים לספקים, כאשר טענת הנאשם היא ששילם במזומן. ר"ח סולמי השיב: **"לגבי מ.ב. בנין לא ראיתי מסמכים בכלל, לגבי חברת רבידים אני זוכר כי היו חשבוניות אשר רשום עליהן שולם במזומן ואני כתבתי לחברת רבידים שזה לא תקין ונגד ההוראות ואני מציג לך מכתב... וזה נשלח להם ב 11-1-27 וגם שוחחתי על כך עם פינן מזרחי וגם עם חיים משה וגם עם עזרא שמאי"** (ת/24 שורה 18 ואילך). בהמשך הדברים הוסיף ר"ח סולמי וציין: **"הודעתי כבר ב 2011 כי אסור לשלם [ב]מזומן אל[א] רק בשיקים למוטב בלבד, היתה בעיה של כחודשיים בחברת מ.ב. בנין שהחשבון בבנק היה מוגבל ורק שם לתקופה קצרה אמרתי להם שאם יביאו מסמך כי החשבון של מ.ב. בנין מוגבל אני אבקש אישור ממס הכנסה לשלם במזומן ולא הביאו לי אישור אז לא פניתי למס הכנסה, ומאז אין לי קשר איתם"** (ת/24, שורה 32 ואילך).

89. בעדותו בבית המשפט חזר ר"ח סולמי על גרסתו והבהיר כי אינו יכול לעבוד כשאינו מקבל חומר חשבוני (בפרוטוקול, עמ' 74 שורה 1 ואילך). לגבי התשלומים במזומן ציין ר"ח סולמי כי אמנם **"אין בעיה"** בכך, אך **"לפי הוראות מס הכנסה, התשלומים צריכים להיעשות רק בצ'קים"** (שם, שורה 13). בחקירתו הנגדית סיפר ר"ח סולמי כי לא ערך ביקורת פיזית אצל הנאשמות, ולשאלת הסניגור מה היה עושה אם היה רואה חשבוניות חשודות, השיב: **"לא מתפקידי לבדוק אם החשבוניות כשרות או לא"** (שם, עמ' 77 שורה 7), הגם שבבסיבות בהן כותרת החשבונית מציינת חברה פלוגית ואילו החתימה חברה אחרת, **"אז הייתי שואל את השאלות"** (אם כי לא הוצגה לפניו דוגמא לכך).

(4) עיקר עדותו של מר אלי ביבי:

90. עוד העיד בבית המשפט מטעם המאשימה מר אלי ביבי, המנהל חברה בשם "נאות אורנים בע"מ", הגם שאין כל קשר (גם לא נטען) בינו לבין החשבוניות מושא כתב האישום. מר ביבי סיפר כי הכיר את הנאשם מענף הבנייה, בתור קבלן פיגומים (ר' בהודעתו ת/23, שורה 20), וטען כי הנאשמות ביצעו עבודות עבור נאות אורנים, כאשר **"עם פינן מזרחי אני סגרתי את העסקאות"** (שם, שורה 7).

91. מר ביבי הציג לחוקר שני הסכמים, בני עמוד אחד בלבד, בעניין עבודות שביצעו עבורו הנאשמות, שצורפו להודעתו ת/23. אחד ההסכמים, הנושא תאריך 12.03.13, נערך בין נאות אורנים כיזם לבין נאשמת 3, אם כי בחקירתו הנגדית טען מר ביבי שמדובר בטעות והיזם היה גורם אחר (בפרוטוקול, עמ' 49 שורה 13). מכל מקום, לא למותר לציין כאן, כי על פי הסכם זה נאשמת 3 נטלה על עצמה להרוס מבנה קיים, ברח' סוקולוב 8 בחולון, ולהקים במקומו בניין בן 5 קומות, והכל בעבור תשלום של 1,150,000 ₪ בצירוף מע"מ, כולל עבור עלות החומרים (ר' גם בפרוטוקול, עמ' 50 שורה 3 ואילך).

92. עוד סיפר מר ביבי כי את העבודות מטעם הנאשמות **"ביצעו עובדים ערבים של מזרחי, ואת הפיגומים והחשמל ביצעו יהודים, אני הבנתי שהם שהערבים הם עובדים של מזרחי על משכורת"**

ויצא לי לראות הרבה פעמים איך כולם הפועלים הערבים עומדים בתור ומקבלים מזומנים ממזרחי (ת/23 שורה 23 ואילך). מר ביבי נשאל האם הנאשמות עשו שימוש בקבלני משנה לעבודה אצלו, והשיב על כך בשלילה: **"אני לא מכיר אף קבלן משנה של מזרחי, היו הפועלים הערבים"** (ת/23 שורה 28 ואילך), והוסיף כי אינו מכיר את החברות שהוציאו את החשבוניות מושא כתב האישום. בחקירתו הנגדית בבית המשפט אישר מר ביבי כי העברת פרויקטים לקבלני משנה היא נוהג מקובל בענף הבנייה (בפרוטוקול, עמ' 49 שורה 25 ואילך), הגם שחזר על גרסתו ולשאלת הסניגור הטעים שלא הכיר את קבלני המשנה של נאשמת 3 אלא עבד ישירות מול הנאשם (שם, עמ' 50 שורה 16 ואילך).

ה. עיקר ראיות ההגנה הנוספות:

(1) עיקר עדות הנאשם:

93. במסגרת סקירת הראיות בעניין החשבוניות מושא כתב האישום עמדנו, כאמור, לא רק על ראיות המאשימה אלא גם על ראיות ההגנה הרלוואנטיות, שעיקרן הוא בגרסת הנאשם בהודעותיו בחקירה במע"מ ובעדותו בבית המשפט. אין צורך, אפוא, לחזור כאן על פרטי גרסת הנאשם בעניין החשבוניות, ודי להתייחס לעיקרי טענותיו הכלליות לעניין אופן התנהלותו.

94. כנראה נוכח העדר ראיות ממשיות לביצוע התשלומים מושא החשבוניות ציין הנאשם בעדותו הראשית כי נהג שלא להפקיד שיקים בחשבונות בנק אלא לנכותם בנש"מ. את התנהלותו זו הסביר הנאשם בעובדה שהתשלומים שקיבל בשיקים נעשו בשיקים דחויים. לפיכך, לצורך "הפיכתם" של השיקים למזומן יש לנכותם, אם גם בעבור עמלה (בפרוטוקול, עמ' 81 שורה 13 ואילך). הנאשם הוסיף כי היה: **"מנכה את השיקים בחברות מסודרות"** (שם, שורה 19).

95. עוד תיאר הנאשם את קשייה הכלכליים של נאשמת 2, שבעקבותיהם הוגבל חשבונה בבנק ועל כן היא נאלצה - כך לדבריו - לעבור לעבוד אך ורק על בסיס מזומן (בפרוטוקול, עמ' 82 שורה 18). עם זאת הוסיף הנאשם וטען כי נאשמת 2, וגם נאשמת 3, עמדו בכל התחייבויותיהן וביצעו את הפרויקטים שבגינם הוצאו החשבוניות. בהקשר זה התייחס הנאשם ספציפית להקמת בניין בן 6 קומות ברח' י"א באדר 22 חולון, שלדבריו בוצעה בעבור **"מזמין עבודה פרטית"** (בפרוטוקול, עמ' 83 שורה 19 ואילך).

96. הנאשם חזר והדגיש כי ביצע בדיקות יסודיות מול קבלני המשנה, וזאת בצילום תעודות הזהות של נציגי הקבלנים, בדיקות התאמה מול ניירת החברות (בפרוטוקול, עמ' 84, שורה 25 ואילך) וכן בדיקת הניירת הרשמית של רשויות המס (שם, עמ' 87 שורה 31 ואילך). ואולם, כפי שכבר ראינו בסקירת הראיות הנוגעות לחשבוניות, הנאשם חזר והבטיח להמציא - הן בחקירותיו במע"מ והן בעדותו בבית המשפט - מסמכים ואסמכתאות לדבריו, לרבות, למשל, ההסכמים בעניין העבודות מושא החשבוניות. ואולם, מאומה מכך לא נעשה - הנאשם לא המציא דבר לחוקרים ואף לא לבית המשפט. אמנם, במסגרת מוצגי ההגנה הוצגו מספר מסמכים, אך לא ההסכמים הרלוואנטיים לחשבוניות, ובהתייחס למסמכים הנוספים שהוצגו כבר עמדנו על טענות הזיוף או חוסר הרלוואנטיות.

(2) עיקר עדויות מר יהודה קקון, מר בועז נצר ומר ירון פנחס הנסון:

97. שלושת עדי ההגנה הנ"ל עוסקים, או שעסקו בעבר, במתן שירותי מטבע, וההגנה זימנה אותם לעדות בהקשר זה. מר קקון סיפר כי הוא עבד בזמנו באישור ובפיקוח משרד האוצר, והנאשם היה לקוח שלו (ר' בפרוטוקול, עמ' 116 שורה 22 ואילך. כרטסת הנהלת החשבונות של נאשמת 2 בעסק של מר קקון הוגשה וסומנה נ/12). בחקירתו הנגדית ציין מר קקון כי אין לו כל ידיעה אישית אודות מעשי הנאשם עם הכסף שקיבל בעבור השיקים שניכה (בפרוטוקול, עמ' 117 שורה 16).
98. מר בועז נצר מסר עדות דומה בתוכנה, בציינו כי הוא מפעיל סוכנות ביטוח, כאשר במקביל ובנוסף יש לו אישור נש"מ ממשרד האוצר. מר נצר תיאר גם הוא היכרות עם הנאשם, שנהג לנכות שיקים אצלו (בפרוטוקול, עמ' 118 שורה 5 ואילך. כרטסת הנהלת החשבונות של נאשמת 2 בעסקו של מר נצר הוגשה וסומנה נ/13). בחקירה הנגדית, ובדומה למר קקון, מסר מר נצר כי אינו יודע מה הלקוח-הנאשם עשה עם כספי הניכיון.
99. עוד העיד בנושא זה מר ירון פנחס הנסון, אשר הועסק כשכיר בעסק נש"מ. באמצעותו של מר הנסון ביקשה ההגנה להגיש את כרטסת הלקוח של הנאשם בעסק (הוגשה וסומנה נ/14). גם מר הנסון מסר, בחקירתו הנגדית, כי אינו יודע מה עשה הנאשם עם כספי פריטת השיקים.

(4) עיקר עדותו של מר סעיד ערפאת ואי זימון עדים נוספים:

100. לבסוף העיד לפני מטעם ההגנה מר סעיד ערפאת, אשר כזכור לטענת הנאשם התנהל מולו הן במסגרת אורות הזריחה, הן במסגרת גל רון והן במסגרת קרליטוס. שלוש ההודעות שנגבו ממר ערפאת הוגשו על ידי שני הצדדים (ת/44, ת/45 ונ/15). כמסתבר, על שמו של מר ערפאת היו רשומות שלוש חברות - אמאבל, ניוטל וסיגמה פאוור - שאינן קשורות לענייננו והוא גם הוציא חשבוניות לנאשמת 2, שאינן חלק מכתב האישום שלפניי.
101. בהודעותיו לא הצליח מר ערפאת להיזכר בפרטים הרלוואנטיים לחשבוניות שהוצגו לו. בהתייחס לחשבוניות שהוצאו לנאשמת 2, כאשר נשאל עם מי היה בקשר, השיב מר ערפאת: **"לא יודע, לא זוכר"** (ת/45, שורה 91), ובהמשך טען: **"לא יודע מי זה רבידים אז אני לא יודע להגיד אם הייתי במשרדים של רבידים"**, והכחיש מפורשות היכרות עם הנאשם (ת/45, שורה 175). לאחר שמר ערפאת חזר והשיב לשאלות המהותיות, אותן נשאל בחקירה במע"מ, בתשובה הכללית שלפיה איננו זוכר את הפרטים, הטיח-תהה החוקר כיצד הוא אינו זוכר נתוני יסוד בסיסיים, דהיינו: שמות החברות שמולן לכאורה עבד, סכומים וסוגיות קריטיות להתנהלות. מר ערפאת השיב: **"יש לי בעיה בזיכרון אני לא זוכר, זה לא שאני פסיכי"**; הגם שלא צירף אישור רפואי לעניין בעיית הזיכרון הנטענת (ר' נ/15 שורה 198 ואילך).
102. בעדותו בבית המשפט חזר מר ערפאת על עיקרי הדברים הנ"ל, לרבות עיסוקו בחברות ניוטל, אמאבל וסיגמה פאוור (בפרוטוקול, עמ' 123 שורה 14 ואילך). הגם שבהודעותיו הכחיש כאמור מר ערפאת היכרות עם הנאשמים, לשאלת הסניגור אישר היכרות מסוימת עם הנאשם; וכדבריו: **"בקושי זיהיתי אותו. הבן אדם שונה. מהזיכרון הקצר שלי הוא נראה לי הכרתי אותו דרך קבלן, לא היתה לי היכרות ישירה איתו, נדמה לי שהוא עבד בשיפוצים ופינומים"** (שם, עמ' 127 שורה 7 ואילך).

103. לא למותר להעיר כאן, כי ב"כ הנאשמים הציג למר ערפאת שתי אסופות חשבוניות (נ/16 ו-נ/17), שהוצאו-לכאורה על ידי החברות גל רון וקרליטוס לחברת סיגמה פאוור (שבבעלותו של מר ערפאת) ומר ערפאת אכן אישר את חתימותיו על החשבוניות (אם כי שום פרט נוסף). מכאן מבקשת ההגנה להסיק, כי "חשבוניות של חברות שלו" (של מר ערפאת - ש.א.) הוכרו לצורך ניכוי תשומות" (ר' בסעיף 24 לסיכומי ההגנה). דא עקא, שמר ערפאת לא אישר את טענת הנאשם שלפיה הוא התנהל מולו בשם חברות גל רון וקרליטוס, ובחקירתו הנגדית הכחיש זאת נמרצות (בפרוטוקול, עמ' 128 שורה 26 ואילך, עמ' 129 שורה 3 ואילך). מעבר לכך לא למותר לציין כאן עוד, כי לפי טענת ההגנה הנ"ל את החשבוניות נ/16 ונ/17 הוציא מר ערפאת בין חברות שבכולן פעל הוא-עצמו, פעילות שאמנם אינה בלתי אפשרית אך בהחלט טעונה הסבר.

104. ההגנה ביקשה לזמן עדים נוספים וניתנו לה מספר הזדמנויות לכך, אף לפני משורת הדין (ר' בפרוטוקול, עמ' 130-131). ואולם, בסופו של דבר עדים אלה לא אותרו ועל כן הודיע ב"כ הנאשמים "אלה עדיי" (שם, עמ' 132 שורה 14 ואילך).

דיון והכרעה:

ו.

105. עוד בפתח הכרעת הדין עמדנו על כך שבפרשה דנא אין - ולא יכולה להיות - מחלוקת על המסגרת העובדתית המתוארת בכתב האישום, לרבות ההיבטים החשבונאיים של הפרשה, ועל רקע זה הסוגייה שההגנה הציבה במחלוקת היא סוגיית אמיתותן של החשבוניות מושא כתב האישום. עם זאת, לאחר סקירת הראיות המפורטת דלעיל, ברור לחלוטין כי גם סוגייה זו אינה יכולה להיות שנויה במחלוקת, לפחות במובן זה שהחשבוניות מושא כתב האישום לא הוצאו על ידי הבעלים החוקיים של שמונה החברות, שלכאורה הוציאו אותן, ובמובן זה הן בוודאי חשבוניות מזויפות.

106. יוטעם, כי כל הבעלים והמנהלים הרשומים של החברות הרלוואנטיות העידו לפני (למעט מר סולומון), וכולם הכחישו את הוצאת החשבוניות וטענו כי מדובר בחשבוניות מזויפות. הבעלים והמנהלים הרשומים הבהירו ונימקו את טענותיהם לזיוף החשבוניות במכלול נסיבות, לרבות השוני בין החשבוניות מושא כתב האישום לבין פורמט החשבוניות בהן השתמשו חברותיהם (גל רון, באז ומוסא) והשוני בין עיסוקיהן האמיתיים לבין החשבוניות בהן דובר בעבודות בנייה (גל רון, קרליטוס).

107. בנוסף, הבעלים והמנהלים הרשומים הבהירו בעדויותיהם גם את נסיבות זיוף החשבוניות. זאת - בין משום שהחברות "נגנבו", דהיינו: הועברו ללא הסכמת הבעלים הרשומים על שמות אחרים (גל רון, באז וקרליטוס); בין משום שהחברות היו חסרות תוכן ונרשמו בנסיבות תמוהות (אורות הזריחה); בין משום שנעשה שימוש שלא כדין בפרטי החברות (מוסא); ובין משום שהחשבוניות הוצאו כאשר הבעלים שהם בחו"ל ולא הפעיל את החברות (י.פ, לרגו).

108. לא זו בלבד שאין כל מקום לדחות את עדויות הבעלים והמנהלים הנ"ל, אלא שטענותיהם בדבר זיוף החשבוניות נתמכות בפגמים הצורניים והתוכניים הרבים שנפלו בחשבוניות - לרבות ב"תיקון" מספרי החשבוניות - כפי שתוארו בפרק ג' דלעיל. יש להדגיש, כי הפרטים המופיעים על החשבוניות הם כאמור דלים, באופן שאינו מאפשר להבין בעבור מה בדיוק שולמו התשלומים מושא החשבוניות, או כיצד חושבו. כל זאת, כאשר לפי גרסת הנאשם הוא הקפיד לזרוק את הניירת הנלווית לחשבוניות, שבמסגרתה נערכה ההתחשבות בין הצדדים, וכאשר גם במקום בו לפי גרסתו-הוא היה עליו לשמור ניירת, מאומה

לא הומצא (ר' בפסקה 70 דלעיל).

109. בנוסף, במרבית החשבוניות לא מופיע ציון גיאוגרפי מדויק של מיקום העבודות הנטענות (כגון ציון ביצוע עבודות ב"מעלות"), דהיינו: באופן שאינו מאפשר בדיקה ממשית בשטח. כמו כן, ברבות מהחשבוניות נכתב כי הן שולמו בעבור עבודות ב"אתרים שונים", כאשר מכיתוב סתמי זה לא ניתן להתחקות אחר מיקומם של האתרים. אמנם פגמים צורניים ותוכניים אלה, כשלעצמם, אינם מוכיחים שהחשבוניות מושא כתב האישום הן מזויפות או כוזבות, אך יש בהם כדי להצטבר ולתמוך בעדויות עדי התביעה הנ"ל, שכאמור העידו לפניי בעניין זיוף החשבוניות.

110. יש להניח כי על רקע זה העלה הסניגור- ולו במשתמע - טענה חלופית, שלפיה בכל מקרה הנאשם לא העלה על דעתו כי מדובר בחשבוניות מזויפות, שכן מולו עבדו אנשים שהציגו לפניו מסמכים רשמיים, הנחזים כאמיתיים, אודות תפקידיהם בחברות. כלומר, כך לפי שיטת ההגנה, גם אם בית המשפט יקבל את הטענות בדבר זיוף החשבוניות, שלגביהן העידו עדי התביעה, עדיין אין די בכך על מנת להוכיח אחריותו הפלילית של הנאשם (והנאשמות) לעבירות הנטענות.

111. ואולם, בסופו של יום ולאחר שמיעת כל הראיות, אין כל אפשרות לקבל טענה חלופית זו, מכמה וכמה טעמים מצטברים:

ראשית, עסקינן בחשבוניות שהוצאו בגין עבודות (נטענות) בהיקפים גדולים, כאשר בחשבוניות רבות מופיעים סכומים של מאות אלפי ₪, המצטברים לגבי חלק מהחברות לסכומים שמעל מיליון ₪. לכן, הטענה כי גורמים אלמונים ביצעו-כביכול עבודות בעבור הנאשמים, בהיקפים עצומים כאלה ותוך מתן חשבוניות מזויפות - שיאפשרו דווקא לנאשמים ליהנות מהן בניכוי מס התשומות - היא על פני הדברים בלתי סבירה (לדחיית טענה דומה ר' ת"פ 7079-09-16 **מדינת ישראל נ' סופיר** (28.07.2019), בפסקה 104 ואילך להכרעת הדין, וההפניות שם). יוטעם, כי העד היחיד שהובא לבית המשפט מטעם ההגנה בהקשר זה, מר ערפאת, הכחיש כל קשר ממשי עם הנאשמים וממילא סתר את גרסת הנאשם (ר' בפסקה 101 דלעיל).

שנית, טענותיו של הנאשם בדבר קשרי העבודה, שהתקיימו לטענתו בינו לבין אותם גורמים שעבדו מולו, הן מעורפלות ונטולות פרטים ממשיים. כל שהנאשם מסר הוא שמות של אנשים, כגון "**אמיר מסעוד**", עם מספרי טלפון שלא ניתן ליצור באמצעותם קשר או לברר את פרטי הבעלות בהם. זאת, על אף שלטענת הנאשם אותם גורמים - והדוגמא המובהקת היא אותו אמיר מסעוד - עבדו עמו כנציגים של כמה וכמה חברות, והדעת נותנת כי יהיו בידיו פרטי זיהוי ממשיים שלהם.

יוזכר, בהקשר זה, כי כאשר נתבקש הנאשם למסור פרטים אודות העסקאות שערך עם שמונה החברות - הן בחקירותיו במע"מ והן במהלך עדותו בבית המשפט - הוא הבטיח שוב ושוב להמציא מסמכים ואסמכתאות, אך בסופו של דבר לא המציא כל אסמכתא הרלוואנטית לחשבוניות מושא כתב האישום, לרבות הסכמים או אישורי תשלום.

שלישית, גרסתו של הנאשם היתה בעייתית ולקויה במספר היבטים מצטברים. מדובר בגרסה מעורפלת ובלתי בהירה (תוך שימוש בביטויים כגון "**יכול להיות**", "**נדמה לי**"), תמוהה בתוכנה (כגון בטענתו שלא הוציא קבלות), בלתי עקבית בתיאור הגורמים שעמם לטענתו עבד הנאשם ואף כבושה בנקודות מהותיות, והכל כעולה מהניתוח בפרק ג' דלעיל. יוזכר בהקשר אחרון זה, ולשם הדוגמא, כי לגבי חברת י.פ. חזר הנאשם ומסר בחקירותיו במע"מ כי היה בקשר עם פלוני בשם "**בבר**". והנה, בבית המשפט

ולאחר שנמצא יפוי כוח כללי, שכאמור ניתן לאחותו של מר פקלר בשנת 2008 (נ/9), לפתע טען הנאשם לראשונה כי היה בקשר דווקא עמה (ר' בפסקה 51 דלעיל).

רביעית, לא הוצגו לפניי אסמכתאות כלשהן לכך שהתשלומים מושא החשבוניות בוצעו בפועל, כאשר שוב יש להזכיר שמדובר בסכומים גבוהים מאוד, וזאת גם לגבי החשבוניות (הספורות יחסית) שבהן צוין תשלום בשיקים. כאן יש להוסיף, כי לעניין זה אין רלוואנטיות לעדויות עדי ההגנה שדיברו על נוהגו של הנאשם לנכות שיקים, שהרי כאן מדובר על שיקים שהחברות-הנאשמות הוציאו ולא על שיקים שנתקבלו על ידן. ב"כ הנאשמים טען בסיכומיו כי מעדות מר שמאי יש להסיק שבמהלך החקירה נתפסו דפי חשבוניות בנקים העשויים להוות אסמכתא לתשלומים, אשר לא נמסרו לידי ההגנה (ר' בסעיף 20 לסיכומי ההגנה). ואולם, מעבר לכך שסוגיית חומרי החקירה היתה צריכה לעלות במועד, במסגרת בקשה מתאימה לעיון בהם, הרי שבמהלך המשפט לפניי לא נסתרה טענת החוקר עזר, שלפיה לא היו אסמכתאות כלשהן לתשלומים הנטענים מושא החשבוניות דנא (ר' בפסקה 77 דלעיל ואילך); כאשר כזכור גם מעדותו של רו"ח סולמי עלה שהנהלת החשבוניות של הנאשמות היתה חסרה ולקויה, וזאת בלשון המעטה.

וחמישית, הנאשם טען לביצוע רוב רובם של התשלומים במזומן, כאשר כזכור רו"ח סולמי הזהירו - במכתב מפורש משנת 2011 - שהתנהלות זו היא בניגוד להוראות רשות המיסים. ב"כ הנאשמים חזר וטען, בהקשר זה, כי התנהלות במזומנים היא נפוצה ומקובלת בענף הבנייה, ולכן אין לראותה כהתנהלות בלתי תקינה או חשודה. ואולם, לעניין זה יש להבחין בין תשלומי שכר לפועלים בשטח - שלגביהם אין לשלול נחרצות טענה להעדפת תשלומים במזומן - לבין תשלומים לקבלני משנה, בסכומים גבוהים של עשרות ואף מאות אלפי ₪, שלגביהם לא הובאה כל ראיה המצביעה על נוהג של תשלומים במזומן.

מכל מקום, הגם שבתקופה הרלוואנטית לא היתה הוראת דין האוסרת תשלומים כגון דא במזומן, הנקודה הרלוואנטית כאן היא שגם לתשלומים במזומן - בפרט כאשר מדובר בעשרות ומאות אלפי ₪ - ימצאו אסמכתאות, ולו עקיפות, כגון באישורים על משיכת המזומנים ששולמו, או לכל הפחות השגתם באמצעות ניכיון שיקים אצל נש"מ; ואסמכתאות כאלה לא הומצאו. כאמור, ההגנה זימנה עדים שאישרו כי הנאשם נהג לנכות שיקים בנש"מ, אך הם לא נתבקשו להעיד לגבי תשלומים ספציפיים כלשהם, הרלוואנטיים לחשבוניות מושא כתב האישום, וממילא לא העידו על כך.

112. ב"כ הנאשמים ער היטב להוראות סעיף 132 לחוק מע"מ הקובעות כי "**הטוען ששילם מס או שהגיש דו"ח, או שמש נוכה על פי חשבונית מס - עליו הראיה**" והפסיקה הרלוואנטית המפרשת אותן (ר' למשל בת"פ 54026-09-12 **מדינת ישראל נ' אדרי ואח'** (07.07.16)), בפסקה 142 ואילך להכרעת הדין ובאסמכתאות המאזכרות שם); הוראות שאינן אלא עיגון חקיקתי של ההלכה הכללית בדבר נטל הבאת ראיות מופחת, המוטל על המאשימה לגבי עובדות המצויות ב"ידיעה מיוחדת" של הנאשם. אכן, מובן-מאליו שעוסק המקבל לידי חשבונית, בעבור תשלום, הוא בעל עמדת הידע הטובה ביותר לגבי נסיבות הוצאתה, דרכי תשלומה ופרטי הגורם שלטובתו הוצאה, בפרט כאשר מדובר בחשבונית בסכומים של עשרות ואף מאות אלפי ₪. עם זאת, ב"כ הנאשמים מוסיף וטוען, ובצדק, כי נטל השכנוע בפלילים לעולם מוטל על כתפי המאשימה, ולא ניתן לצאת מנקודת הנחה - שלשיטתו עמדה ביסוד התנהלות החוקרים בפרשה זו - שמרגע שהוכחו אי אילו פגמים בחשבוניות או בהתנהלות הנאשמים, נטל ההוכחה עובר כביכול אליהם (ר' בהשלמת הסיכומים בפרוטוקול, עמ' 138 שורה 12

ואילר).

113. דא עקא, שבטעון ההגנה הנ"ל יש משום התעלמות מההצטרבות הראייתית בפרשה זו, בשני רבדים שונים ומצטברים: **ברובד החשבוניות** - אין עסקינן כאן במקרה שבו הנאשמים קיבלו חשבוניות מזויפות מספק/קבלן משנה אחד או שניים, אלא במקרה שבו כל החשבוניות מושא כתב האישום הוכחו כחשבוניות מזויפות (כאמור, בהסתייגות-מה לגבי חשבוניות סולומון, בעיקר משום אי זימונו של הבעלים לעדות). הצטרבות זו מדברת בעד עצמה ומאיינת-למעשה את האפשרות לקבל טענות למקריות, טעות או מזל ביש.

114. בנוסף, **ברובד ההתנהלות** - התנהלות הנאשמים בפרשה זו, מתחילתה ועד סופה, היתה, בלשון המעטה, יוצאת דופן. זאת, החל מרישומן של הנאשמות על שמם של אחרים, על אף שהנאשם היה מנהלן בפועל; וכאשר כעולה מגרסתו של מר שמאי הוא הסכים, על רקע מצוקה, לשמש הלכה למעשה כמעין איש קש בכל הקשור לרישומו כבעלים של נאשמת 2. בהמשך הדברים, ההתנהלות הלקויה המשיכה בהיעדר שמירה או המצאה של האסמכתאות הרלוואנטיות לעבודות הנטענות מושא החשבוניות, האסמכתאות לתשלומן בפועל ובנוסף קיום הנהלת חשבוניות חלקית וחסרה מאוד.

115. ב"כ הנאשמים חזר וטען למחדלי חקירה, בכך שהחוקרים לא ביצעו די פעולות חקירה על מנת לאמת (או לשלול) את טענותיו השונות של הנאשם, וניתן לקבל - במידה מסוימת - שהחקירה בפרשה דנא לא היתה "מהודקת" דיה, במובן זה שהיא השתרעה על חשדות רבים, כאשר בסופו של דבר רק חלק מהם נכללו כאישומים במסגרת כתב האישום שלפניי. כמובן גם תמיד ניתן לטעון, בדיעבד ולאחר מעשה, כי ניתן היה לבצע פעולות חקירה נוספות, שלא בוצעו, או להרחיב בחקירות ובשאלות וכדומה. יחד עם זאת, בהקשר זה יש גם להתחשב בכך שהפרטים שמסר הנאשם בחקירותיו השונות בקשר לחשבוניות היו דלים מאוד, ובמקרים רבים לא אפשרו כל חקירה ממשית, כגון טענותיו להתקשרות עם נציגי החברות באמצעות מספרי טלפון שלא ניתן היה ליצור קשר באמצעותם או לברר את פרטי הבעלות בהם.

116. אמנם בחשבוניות מסוימות - אם גם מעטות יחסית - מופיעות כתובות מדויקות של אתרים, בהם החוקרים לא ביקרו; אך שוב לא נמסרו לגבי אותם אתרים פרטים ממשיים כלשהם, כגון עובדים שניתן לאתרם, כך שספק רב הוא אם סיור בשטח יכול היה להועיל לבירור טענות הנאשם. מכל מקום, גם את תאמר שהיה צורך בביצוע סיורים באותן כתובות (בודדות), המכלול הראייתי שהובא לפניי הוא כה נרחב ומקיף, שהמסקנה המתבקשת העולה ממנו היא חד משמעית ממש.

117. מכאן שהוכח לפניי, כדבעי, כי החשבוניות מושא כתב האישום היו חשבוניות פיקטיביות. ודוק: השאלה הטעונה הכרעה בפרשה זו אינה השאלה האם הנאשם, בעצמו או באמצעות הנאשמות, עסק בעבר בעבודות בנייה כאלה או אחרות באופן לגיטימי; כאשר לכך יש תימוכין חלקיים בעדויות מסוימות, כגון עדותו של מר ביבי. השאלה הטעונה הכרעה היא השאלה בדבר אמיתותן של החשבוניות הספציפיות מושא כתב האישום, וכאמור בהקשר לשאלה זו הובאו לפניי די והותר ראיות המוכיחות כי אמנם מדובר בחשבוניות מזויפות ופיקטיביות.

סוף דבר:

ז.

118. אשר על כן ולאור כל המקובץ אני קובע כי עובדות כתב האישום הוכחו לפניי כדבעי, במידת ההוכחה

הנדרשת בפלילים - למעט בהקשר לחשבוניות סלומון - והמסקנה המתבקשת מכך היא הרשעת הנאשמים בעבירות שבהן הם הואשמו בהתייחס ליתר החשבוניות.

119. יש להדגיש כי גם לגבי שלוש חשבוניות סולומון, הראיות שפורטו בפרק ג' דלעיל בנוגע לחשבוניות אלה - תוך התחשבות בהצטברות הראייתית הכללית - מלמדות כי גם חשבוניות אלה הן מזויפות ופיקטיביות, וזאת במידת סבירות לא מבוטלת. יחד עם זאת, וכפי שכבר צוין בפסקה 41 דלעיל, נוכח מחדל המאשימה להעיד את מר סולומון - כאשר דבריו הובאו לפניי רק בציטוט מכלי שני, בגדרי אחת מהודעות הנאשם - נותר ספק-מה בשאלת הוכחת העבירות הנוגעות לחשבוניות אלה; שממנו כמובן זכאים הנאשמים ליהנות. בהרשעה באישום הראשון, בעבירות הנוגעות לניכוי מס תשומות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ, יש אפוא להפחית את העבירות הנוגעות לשלוש חשבוניות אלה.

120. אני מרשיע אפוא את הנאשמים בביצוע העבירות הבאות:

באישום הראשון - נאשמים 1 ו-2:

ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס, בנסיבות מחמירות - 44 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ.
אי ניהול פנקסי חשבוניות או רשומות אחרות - עבירה לפי הוראות סעיף 117(א)(7) לחוק מע"מ.

באישום השני - נאשמים 1 ו-3:

ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס, בנסיבות מחמירות - 4 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ.
הכנה או ניהול או הרשאה לאחר להכין או לנהל פנקסי חשבוניות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס - עבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ.

ניתנה היום, א' טבת תשפ"א, 16 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.

[1] כהערה טכנית יש לציין כי כל ההדגשות המופיעות בציטוטים שבהכרעת דין זו **אינן** מופיעות במקור והן תוספות של הח"מ. התוספות בסוגריים מרובעים, בתוך הציטוטים, באות ללמד על תיקון טעויות הקלדה. תיקונים לכתוב מלא תקני אינם מצוינים.